SOLDATUL

Nr. 212 | APARE MARȚEA, JOIA și SAMBATA | Foaie de lămuriri și informații pentru ostași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

REALISM ROMÂNESC

Trăirea logică a realităților este condiția esențială a progresului uman, iar doctrina naționalistă are această mare calitate de a pune în funcțiune realitatea de căpetenie, care este națiunea. Evident că realismul astfel conceput, având ca punct de plecare complexul biologic al naționalității, nu exclude năzuința spre ideal; din potrivă îl implică. Antiteza realism-idealism este un exercițiu filosofic, dar viața, care este complexă, nu face această discriminare. Cum remarca deunăzi, într'un discurs pe care l-am publicat aici, d. ministru Ion Petrovici, care este una din culmile gândirii filosofice românești, idealul trebue să constitue elementul dinamic de înobilare a realității în sensul ca realitatea să ajungă un vis care a fost împlinit. Căci, spunea d. profesor Ion Petrovici, „rostul cosmic al omenirii nu este numai să oglindească realitatea, ci să o transforme, înălțând-o, iar idealul nu este dat omului ca mângâiere platonică a durerilor și micimilor, ci ca model ce trebue întrupat aevea". La care am putea adăuga, că idealismul fără rădăcini în realitate e pură utopie, iar realismul fără ideal duce la cel mai respingător materialism.

Poporul român, reintegrat deplin în realitățile lui naționaliste, se manifestă azi ca o surprinzătoare forță creatoare și militară, în acelaș timp, fiindcă și-a regăsit perfectul său echilibru sufletesc. Noi știm ce vrem, pentrucă nu ignorăm nici realitățile noastre, nici pe cele din afară de noi; și fiindcă știm ce vrem, iac minunile de vitejie ostașii noștri de pe Don, de pe Volga și din Caucaz, în timp ce pe pământul Basarabiei și al Bucovinei se statornicesc noul expresii de voință națională, iar în Transnistria naște viață românească clocotitoare. Noi știm că idealul de viață românească unitară și liberă îmbrățișe realități, care formal nu sunt încă ale noastre, dar care vor fi și că pentru atingerea acestei năzuințe, cu justificări temimice, luptăm, jertfim și ostenim azi. Realismul nostru nu ignorează primejdia dela răsărit a bolșevismului, dar biruințele noastre nu ne-au împiedicat buna judecată de a nu vrea mai mult decât ni se cuvine și de a dori altceva decât restabilirea ordinei și păcii în lumea chinuită din jadul sovietic. In numele acestui ideal profund uman, care naște din conștiința noastră realistă, că trebue să ne asigurăm pe ziua de mâine liniștea și siguranța trebuitoare bunei noastre desvoltări naționale, noi ducem războiul cu hotărâre, cu bărbăție, cu îndârjire spre uimirea lumei, care încă nu ne-a cunoscut în toată splendoarea virtuților noastre strămbune, și nu se află pe pământ putere omenească să ne poată opri sau abate din calea pe care am pornit și pe care inima noastră o simte a fi cea de mântuire, de pace și dreptate.

D. I. Cucu

O mitralieră românească în plină acțiune pe frontul din Caucaz (S.M.P.)

INDÂRJIREA NOASTRĂ LA RĂSĂRIT

Familia a fost în cursul veacurilor temelia existenței neamului românesc. Cultul urmașilor este o lege sfântă pentru noi. Nu trăim decât în viitor. Moștenirea copiilor noștri este un tezaur pe care trebue să-l păstrăm neatins.

Popor pașnic, am căutat să trăim în cele mai bune raporturi cu toată lumea. Am luptat atunci când am fost nevoiți să ne apărăm, dar în fiecare luptă a noastră am căutat să punem temelia unei păci statornice pentru copiii și nepoții noștri.

Din nenorocire n'am reușit în totdeauna. Pacea n'a sălășluit niciodată un timp prea îndelungat la hotarele țării noastre. Vecinii, fie că veneau din Vest, Nord sau Sud, dar mai ales venind din Est, ne sileau să stăm neîncetat cu arma la picior.

PușI în fața puhoiului sălbatec din Asia, am fost călcați mereu. Am lovit și am fost loviți. Am învins întotdeauna, căci niciodată sufletul neamului nostru n'a fost umbrit de desnădejde.

Am fost pușI apoi în fața lăcomiei slave din răsărit. Pacea a devenit iarăși o umbră nestatornică. Pofta rusească de pământ românesc ne-a silit să vărsăm mult sânge.

Azi suntem chemați să ne răfuim pentru totdeauna cu uriașul din răsărit. Focul și apa nu pot sta împreună. Poporul român nu va putea fi niciodată în prietenie cu rusul, oricare ar fi concepția de viață pe care ar avea-o acesta.

S'a pus de atâtea ori întrebarea pentru ce luptăm noi în răsărit și mai ales pentru ce luptăm pe Volga sau în Caucaz. De ce eliberându-ne frații, conti. nuăm să-l urmărim pe inamic atât de departe de hotarele țării noastre. Răspunsul a sosit întotdeauna prompt, pornit din adâncul ființei românești. Luptăm pentru existența noastră ca neam, luptăm pentru viitorul copiilor noștri, luptăm pentru pace.

Am spus la începutul acestor rânduri: trebuie să trăim în viitor. Trebuie să făurim un viitor netulburat și pașnic urmașilor noștri. Ori acest lucru nu se poate atinge decât prin îngenunchierea celui mai înverșunat dușman al nostru.

Rusia comunistă a pornit în anul 1940 să înghită Europa și deci în primul rând să ne înghită pe noi. Dacă Europa creștină nu se ridica să stăvilească iureșul sălbatec, noi nu mai existam astăzi ca popor. Letonia, Lituania, Estonia sunt exemple edificatoare. Populația a fost ridicată și dusă în Siberia. Tot ceiace au avut bun aceste popoare a fost ucis și distrus.

Am experimentat acest lucru și noi cu Basarabia și Nordul Bucovinei. Domnia de un an a bolșevismului a însemnat o rană adâncă în trupul nostru.

Războiul este dus de doi ani și rezistența rusească își dovedește cu prisosință de ce puteri uriașe dispunea armata rusească și cât de îndepărtate erau țelurile acestei armate.

Un dușman rănit este mai periculos decât unul în care n'ai lovit. Ursul comunist este grav rănit, dar nu este încă ucis. Lăsat să se refacă, purtând în creieri dorința de răsbunare, ar putea deveni fatal pentru omenire. Deaceia trebuie lovit până când va fi complect nimicit, astfel încât cel puțin un veac să avem liniște din această parte.

Dacă ne-am fi oprit la Nistru sau pe Bug, am fi săvârșit una din cele mai mari greșeli istorice pe care le-ar putea săvârși un popor. Pe Bug, ar fi însemnat să lăsăm neumărit un dușman încă puternic și mai ales un dușman necinstit și lacom, care mâine sau peste un an s'ar fi întors din nou să ne lovească. Iar atunci cine știe dacă mai aveam alături de noi prieteni cari să ne ajute și cu ajutorul cărora să-l răpunem pe ruși.

Sunt lucruri simple, pe înțelesul tuturor și totuși sunt atâția cari nu vor să le înțeleagă. Noi luptăm pentru noi și copiii noștri. Fie că suntem pe Volga, în Caucaz sau dacă va trebui să fim în Moscova sau Urali, nu facem altceva decât să apărăm granițele țării noastre.

Granițele unei țări nu sunt întotdeauna la limita întinderii teritoriului său. Granițele unei țări sunt și trebuie să fie acolo unde pericolul poate veni. Granițele noastre în spre răsărit nu sunt deci pe Nistru sau pe Bug și nici măcar pe Volga, ci cu mult mai adânc în Rusia, acolo unde colosului roșu i se va putea da lovitura de grație.

Nu știm cât va mai dura războiul și când vom putea sărbători victoria definitivă. Știm atât că ducem o luptă pe viață și pe moarte — că odată biruitori vom clădi o pace lungă în Orient, pace de care se vor putea bucura copiii, nepoții și poate și strănepoții noștri.

CONTRIBUȚIA NOASTRĂ DE RĂZBOI

D. general Potopeanu a ținut la Sofia, în prezența membrilor guvernului bulgar, în frunte cu d. Filoff, președintele Consiliului de miniștri, o conferință în limba franceză despre contribuția armatei române în răsărit. Conferențiarul a expus cu ilustrațiuni, prin hărți-film cele trei faze ale contribuției militare române: 1) Basarabia, Bucovina, Odesa. 2) Crimeea. 3) Harcov-Donet-Caucaz.

Expunerea generalului român — spune presa bulgară — a impresionat profund.

Contribuția armatei române în răsărit a fost recunoscută de toată lumea ca fiind determinantă pentru înfrângerea bolșevismului. Întâlnim zilnic aprecieri măgulitoare la adresa noastră și mai ales în presa germană, inspirate de ostașii germani de pe front, care luptând alături de români, își dau seama mai bine decât oricine de valoarea contribuției românești.

Războiul cu Rusia a însemnat o sforțare supraomenească pentru armatele germane și aliate. De ani de zile Rusia bolșevică s'a pregătit intens pentru invadarea Europei.

In această lumină trebue privită lupta noastră în Rusia. Aveam de învins un dușman pregătit pentru victoria împotriva întregei lumi. Întâlneam un adversar înarmat cu cel mai bun material de război. Ne măsuram puterile cu o armată de milioane de oameni formată în dosul unor cetăți întărite până la deveni inexpugnabile.

Am avut de înfruntat Odesa, fortăreață cu zeci de brâuri de otel. Clădită în adâncul pământului, menirea Odesei era de a rezista celei mai mari armate din lume. Am făcut cea mai mare minune, biruind nebiruitul.

Nici o înaintare în sud nu era posibilă fără cucerirea Odesei. Oricând armatele germane puteau fi lovite din spate din cetatea blestemată. Armata română și-a îndeplinit cu un eroism fără pereche misiunea, deschizând drum larg biruințelor viitoare.

Ni s'a fixat apoi misiunea cuceririi Crimeii. Peninsula rusească era semănată cu mine, guri de mitalieră și cazemate. Am făcut și aici imposibilul. Ne-am măsurat puterile cu Sevastopolul în fața căruia odinioară forțe puternice au luptat fără succes timp de un an. Noi l'am biruit pe inamic în câteva săptămâni. Numele românesc s'a legat pe vecie de cea mai uriașă faptă de arme săvârșită vreodată.

La Harcov, pe Donet, în Caucaz am dat nenumărate lupte înfrângând ceas cu ceas rezistența rusească, băgând spaimă în armatele Moscovei.

Deși luptăm pentru noi și fiecare victorie a noastră înseamnă stâncă la hotarul țării noastre în viitor, lupta noastră ajută întregei Europe și întregei lumi. Deaceia fiecare victorie a noastră trezește un răsunet atât de puternic pretutindeni și numele de român e atât de apreciat în lumea civilizată.

Serg. t. r. Ion Munteanu

NUNTĂ IN COTEŞTI

Nuvelă de MIHAIL ŞERBAN

Rezumatul celor trei părţi publicate în numerele precedente ale „Soldatului":

Vestea că Florica, fata lui Pădureanu, se mărită, produce mare fierbere în mahalaua Cotești. Încep svonurile, intrigile, mahalagismele. Toţi însă aşteaptă cu nerăbdare nunta, ca să petreacă...

Ionel Gabor, mirele, e cam „berbant" şi, în timpul petrecerii, uită de mireasă şi dansează mai mult cu Geta lui Şotmaru... Cum era de aşteptat, scandalul isbucneşte...

A zărit-o pe Tinca, clătinându-se în faţa nevestei primarului, cu paharul de vin în mână. O cunoştea pe soră-sa. Cine ştie ce prostii i-a vorbeşte! Se ridică de unde stătea şi se apropie repede de dânsa. Ajunse la timp... Tinca mesteca vorbele în gură, ca pe-o gumă, fără să le poată pronunţa clar...

— Ciocneşte şi cu mine un pahar, cucoană primăreasă... îi zicea ea nevestei lui Oftanu.

Profira, de ruşine, se făcu mai mică decât era. Se sprijini în piciorul scurt, îşi sprijini capul pe umărul drept îşi pleoapele ochiului acoperit de albeaţă şi, înălţându-se apoi brusc pe piciorul teafăr, ca o surpriză cu resort dintr'o cutie pe care o deschizi, — se repezi la soră-sa:

— Fa, când ţi-oi trage una!... Te-ai îmbătat? Nu mai ştii ce vorbeşti?...

Tinca îi purta respect şi frică acestei surori mai mici, nenorocite. Cu toate că era ametită de băutură, îşi dădu seama că purtarea ei nu este tocmai frumoasă. Se trase repede înapoi şi trecu în camera vecină.

Nevasta primarului a fost cuprinsă de un adânc sentiment de scârbă. Deja începuse nu-i plăcuse casa în care o adusese Sergiu. Se simţea singură străină... Privirii indiscrete, curioase, îi urmăreau fiecare gest. O încărcau cu atenţii obositoare.

Stătuse un timp de vorbă cu madam Ignat, dar nu-i plăcuse nici această femeie pornită pe intrigi şi răutăţi. Venise apoi nevasta lui Pădureanu cu s'o plictisească cu credinţele ei despre „făcături" şi că Ciofuleasa s'a lăudat c'are să facă de n'are să se aleagă nimic de averea lor, fiindcă n'o chemase şi pe ea la nuntă..

Îi era silă. O durea capul. Mirosea a băutură şi a colonie proastă. Îndată după cununie, l-a rugat pe Sergiu să meargă acasă, dar el nici n'a vrut să audă..

— Tu nu cunoşti pe aceşti oameni... Ar fi cea mai gravă insultă pentru ei, dacă n'am rămânea măcar la masă... Pentru ei masa e totul. Fala gospodinei, a casei...

— La masă! s'a speriat ea. Nu mai pot, credemă...

— Trebuie! Eu mai am nevoie de Pădureanu.

Femeea nu înţelegea cum bărbatul ei mare avocat, primarul oraşului, putea să aibă nevoie de un om de jos, ca Pădureanu. N'a mai insistat. Îl cunoştea pe Sergiu... Când spunea ceva, nu-i mai scotea nimeni din ale lui...

Masa s'a început în linişte. Unii erau obosiţi alţii flămânzi

Florica şi Ionel erau în capul mesei. Lângă Ionel, în colţ, era tacâmul Getei. Întâmplarea... dar totuşi parcă anume îi aşezase cineva acolo.

Privirile Getei erau îndrăzneţe şi obraznice. Florica observa atenţiile lui Ionel faţă de aceea care-i făcuse atâta sânge rău. Ce însemna purtarea aceasta? Bărbatul ei? Îi venea să plângă..

Simţea privirile celor din jurul mesei oprindu-se asupra ei, condamnându-i tăcerea. Avea o poftă nebună să-şi înfigă degetele în părul Getei. Îi lipsea curajul. Numai se gândea şi se simţea pierzându-se cu firea..

Ridică ochii din farfurie spre musafiri. Surprinse privirile atente, aţintite asupra celor doi de lângă ea. O văzu pe Profira-şchiapa, apropiindu-şi gura de urechea Elvirei lui Ignat, fără să-şi ia ochii dela dânsa... Apoi îl priviră amândouă pe Ionel, care tocmai îi turna Getei, vin, în pahar...

Un val de sânge cald i se ridică în obraz. Îi era ruşine de lumea dimprejur. Îi se umplură ochii de lacrimi. Prinse voalul alb de mireasă în pumni şi-şi ascunse faţa

Priviri speriate se încrucişau. Pădureanu se ridică dela masă tulburat,

— Florico, ce-i cu tine? Ce ai?

Mama fetei începu să plângă şi ea. Invitaţii nu se simţeau bine.

— Ei, aşa plâng miresele... încercă să glumească primarul, dar vorbele lui nici nu fură auzite. N'a râs nimeni. Muzica, în sălita dela intrare, s'a oprit. Muzicanţii s'au îngrămădit în uşă ca să vadă ce se întâmplase...

Întâiu au văzut trupul Profirei, şchioapa, făcându-se ghem, strângându-se şi mai mult, de parcă voia să se vâre sub masă şi nu încăpea. Apoi s'a lungit pe scaun şi, dintr'un salt de care n'ar fi crezut-o nimeni capabilă, a sărit pe masă. Era lungă, slabă şi mai urîtă c'antodeauna. Stătea numai într'un picior. Meseni o priveau încremeniţi.

— Iubiţi nuntaşi, strigă ea, în casa asta s'a strecurat o viperă.

Glasul îi era răguşit şi'n ochi îi străluceau flăcări..

— O viperă, urmă ea, care vrea să ne muşte, care vrea să strice un cuib care abea s'a închegat. Uite-o!

Cât spuse vorbele de mai sus, stătuse cu spatele la Geta... Şi deodată, s'a întors, de era să-şi piardă echilibrul, să cadă. Câteva femei au ţipat îngrozite. Dar nu, n'a căzut. Degetul ei arăta pe Geta, care, speriată, nu mai era în stare să mai facă nici o mişcare

— Ce cauţi aici? De ce-ai venit? Îţi trebue bărbaţi? Nu găseşti! Ce te uiţi aşa la mine?

Dădu cu piciorul şi răsturnă sticla de vin roşu peste rochia nouă, de mătase scumpă a Getei. Fata începu să plângă. Mamă-sa sări s'o apere. Bătjocorea. Blestema. Schioapa nu se lăsa mai pre jos. Ceilalţi o întăritau. Se bătjocoreau, se scuipau, gata de încăierare.

Nevasta lui Oftanu îşi puse palmele la urechi să n'audă vorbele urîte. Bărbatul ei o trase repede în camera vecină. În urma lor se auzia larmă, plânsete şi uşi trântite.

— Hai să mergem, zise el enervat.

Ea începu să plângă.

— De ce n'ai mers când ţi-am spus. Întâ unde m'ai adus. Mâine tot oraşul are să ştie..

Pădureanu intră disperat.

— Cucoane Sergiule, coniţă, rămâneţi, nu plecaţi... Are să se bucure mahalaua, când o auzi... Nu-i nimic.. S'a liniştit..

Primarul şi nevasta-sa erau gata de plecare

— Lasă, nu fi supărat. Nu ne ducem de asta. Nul Nu-i prea bine nevestei mele. Nu-i nimic.

Râse şi-l bătu pe umăr pe Pădureanu.

— Se'ntâmplă!

Îndată intră şi Ionel cu mireasa. După ei, toţi nuntaşii. Muzica începu o polcă îndrăcită. Tinca luă paharul cu vin de pe masa de alături şi începu să joace singură în mijlocul casei.

— Rămâi cucoane Sergiule, rămâi... s'auzea din toate părţile.

— A plecat nerusinata!

— Nu, nu se poate.. Nu-i este bine nevestei mele.

— O fi deochiot-o cineva... zise Profira, şchioapa, făcându-şi loc cu coatele prin cercul invitaţilor, care îi cuprindea pe primar. S'o descânt eu..

Câţiva râseră sgomotos.

— În sănătatea dumitale, cucoană primăreasă! s'auzi glasul Tincăi.

Profira se întoarse, dar soră-sa dispăruse în camera vecină.

Primarul ieşi urmat până în poartă de toată nunta. Răcneau, cântau, chiuiau. Pentru cei rămaşi, abea acum începea petrecerea.

Trecuse de mult de miezul nopţii, vremea când inimile se deschid şi minţile se tulbură.

Părea erau altii, acum.

Florica şi Ionel se regăsiră. Au uitat de grabă întâmplarea neplăcută. Ardea în trupurile lor jarul dăruiri totale, care nu mai era departe şi pe care mai ales Florica o aştepta cu mai multă nerăbdare. O amintire, ca o străfulgerare i-a adus în minte întâmplarea din trecutul îndepărtat. Titel! Demult!

Acu era la braţul lui Ionel. Îi simţea căldura trupului înmuindu-o. Pe acesta îl dorea! Nu pe cel din amintire!...

Închise ochii şi surâse fericită...

În jurul ei era sgomot şi veselie..

CÂTE PUŢIN DIN TOATE CELE

Cărţulia de muncă germană introdusă în multe ţări europene

Începând cu 1 Octombrie, fiecare profesionist dancz trebue să fie în posesia unei cărţulii de muncă, după modelul celei germane. Danemarca

introducând obligatoriu, pentru toate ramurile profesionale, cărţulia. Alte ţări, de pildă Slovacia, intenţionează deasemenea introducerea cărţuliei după modelul german. Italia are de mai mulţi ani o organizare asemănătoare. Cărţulia germană se aplică şi în noile regiuni din Est şi din Vest în Alsacia-Lorena, Luxemburg, Danzig, Prusia apuseană şi Wartheland. Şi în Protectoratul Boemiei şi Moraviei, precum şi în Guvernământul general, a fost introdusă de mai mult timp cărţulia. În regiunile ocupate, ca Belgia, Olanda, Norvegia şi în ţinuturile răsăritene nu există cărţulie, dar braţele de muncă existente au fost înregistrate în mare măsură în cartotece speciale, aşa încât şi aici se poate conduce cât mai sistematic plasarea muncitorilor.

Minunăţia vederii

Ochiul este fără îndoială cel mai valoros dintre organele simţurilor noastre. Încă din timpurile de demult oamenii de ştiinţă s'au ocupat cu această ginguşă capodoperă a creaţiunii, reuşind să găsească metode de tratament, de operaţie şi de constatare din cele mai importante.

În Germania, Universitatea din Kiel era cea mai renumită pentru studiul ochiului.

Cât de mari sunt performanţele ochilor noştri se poate vedea din următoarele detalii: natura a potrivit ochi după nevoile vieţii. Mărimea şi conformaţia lor corespunde totdeauna importanţei purtătorului. Pentru acele animale care trebue să vadă şi noaptea, orbita este mare.

Natura a făcut ca ochiul să se poată adapta nevoilor mărindu-se sau micşorându-se după cantitatea de lumină. Spre exemplu între o pajişte luminoasă şi o pădure, diferenţa intensităţii de lumină este de 10: 1. Adaptarea ochiului la aceste variaţii este o muncă extraordinară pe care noi nici nu o observăm. Retina ochilor noştri este formată din mai multe milioane de elemente sensibile la lumină, care reacţionează mai puţin la o lumină slabă decât la una puternică. Prin urmare o lumină proastă duce la slăbirea vederii. Prin încordarea voinţei reuşim totuş să vedem, dar aceasta are ca urmare o extraordinară obosire. Din această cauză se recomandă lumină cât mai bună la lucru mărunt. Îmbunătăţirea luminii este o cerinţă imperioasă mai ales în timpurile de astăzi, de muncă încordată.

Motivele miopiei

La formarea ochiului, natura a construit din material ce-i sta la

dispoziţie un aparat optic perfect. Numai retina şi legăturile ce duc la creer sunt ceva care diferă de aparatele din tehnică. Trei pătrimi din forţa de refracţie a ochiului pus în punct pentru infinit (43 de dioptrii din totalul de 58,5) sunt preluate de cornee şi numai o pătrime de cristalin. Posibilitatea măririi puterii de refracţie a cristalinului pentru a vedea deaproape este limitată. Aşa numitul punct apropiat se află la copii la o distanţă de numai câţiva centimetri depărtare de ochi, îndepărtându-se odată cu scăderea elasticităţii cristalinului odată cu îmbătrânirea. Un ochiu miop este acela care nu poate fi pus la punct pentru infinit, ci numai pe o distanţă mai apropiată. Aceasta are drept urmare că obiectele îndepărtate nu se proiectează clar pe retină. Aşa ceva se poate produce spre exemplu în cazul când cristalinul desfăşoară prea multă putere de refracţie din cauza unui cramp muşchiular, lucru care se întâmplă la oamenii neurastenici sau la copii care au încă un cristalin prea elastic. În cazul din urmă nu este o miopie veritabilă, ea putând fi repa-

rată de medici. Un ochiu adevărat miop are la bază faptul că în construcţia ochiului este ceva care face ca el să fie pus la punct şi în timp de repaus pentru o distanţă scurtă. Atunci imaginea nu se proiectează pe retină ci în interiorul cavităţii umori sticloase. Greşeala în construcţia ochiului constă în disproporţia între axa longitudinală a ochiului şi forţa sa de refracţie; ochiul este fie prea lung pentru puterea de refracţie, fie că puterea de refracţie este prea mare pentru lungimea sa. Diferitele posibilităţi teoretice ale unei refracţii prea mari a cristalinului se constată la diabetul melitic sau din cauza unui accident. Cristalinul este absolut nevinovat de miopie. Cele două motive principale ale miopiei sunt puterea prea mare de refracţie a retinei sau prea marea lungime a ochiului. Dar mai ales cea din urmă reprezintă în majoritatea cazurilor motivul miopiei. Miopia se măsoară în dioptri. Foarte mulţi au spus că miopia se capătă prin citirea prea apropiată, mai ales în tinereţe. Fiziologa bolii dovedeşte că motivul miopiei nu se poate căuta decât în predispoziţii.

Miopia este o simplă disarmonie între diferitele părţi componente ale ochiului din care se pare că fiecare are legea sa proprie de creditale. După cum se vede oculiştii viitorului vor avea un câmp de activitate din cele mai întinse.

Ţ A R Ă

Din umbra deasă-a norului
Întins pe ţări străine,
Cu aripile dorului
Voios revin la tine.

O! Cuib al fericirilor!
O! Ţară luminoasă!
Comoară-a nălucirilor,
Grădina mea frumoasă!

Avântul thereţilor
Ce'n sânu-mi se trezeşte,
Prin lumile poeţilor
Şburând mă rătăceşte.

Şi'n farmecul avântului,
Tot ce sub ochi răsare
În poalele pământului
Mai drăgălaş îmi pare.

Întinderea câmpiilor
În zări mai lin se pierde,
Mai dulce-i rodul viilor,
Verdeaţa e mai verde.

Mai multe sânt nălţimile,
Mai cald e mândru soare.
Mai limpezi limpezimile
De râuri şi izvoare.

Iar fetele cu florile
Mai viu râd între ele.
Şi spun privighetorile
Mai tainic viers la stele

Aici-i ţara basmelor,
Ce 'ngână-a noastră minte
Prin farmecul fantasmelor
Din timpi de mai 'nainte

Aice-l vestea Doamnelor
Din lumea legendară,
Şi-a prelungirii toamnelor
Sub cer de primăvară.

Aici ţara plăcerilor
Şi-a dorelor de jale,
Ce 'n liniştirea serilor
Te tin nimit în cale.

Aici cu lăcrimioarele
Bujori se prind în horă.
Aici însuşi soarele
Are 'ntre fiori o soră.

Şi'n stâncile Carpaţilor
Cresc păsări năsdrăvane.
Şi 'n sufletul bărbaţilor
Mândriile romane.

O! Gură dulce-a raiului,
Tu dai printr'o zâmbire
Şi fericire tralului
Şi morţii fericire.

Luceferii eterului
Răvnind privesc la tine,
Şi toţi îngerii cerului
Te-au îndrăgit ca mine.

V. Alecsandri

Colaborarea culturală româno-germană

Frăția de arme româno-germană a deschis porți spre cunoaștere și colaborare în toate domeniile de activitate între cele două țări. Realizatul a fost fericit și mergem spre rezultate și mai fericite. Sinceritatea luptei comune ne-a pregătit sufletele și le-a topit în aceeași credință și ne-a înălțat în spiritul aceleeași aspirații. Luptăm pentru apărarea și pentru întărirea civilizației. Și într'o țară și în alta, cu toate neajunsurile vremelnice excepționale, viața își continuă cursul ei spre noi înălțimi de lumină care întăresc spiritul.

Cultura poporului german e prima mândrie a acestui popor, care o dă omenirii atâtea genii, cari și-au împrăștiat cu generozitate lumina spiritului lor peste tot întinsul globului pământesc. Ea a hrănit și a inspirat culturile atâtor popoare mai mici, care s'au înălțat astfel și ele spre o viață nouă.

Cultura poporului român este de formație mai nouă. În plămada ei s'au întâlnit în primul rând influențele culturii germane și apoi ale celei franceze. Kogălniceanu, Maiorescu, Eminescu, sunt nume formate în spiritul culturii germane și ele au clădit epoca de aur a României moderne. Acest spirit le-a dat sobrietatea în muncă, demnitatea în aspirații, tenacitatea în a se pune cu toate puterile în slujba ridicării culturii naționale și, prin aceasta, a Patriei. Mai târziu, prin nefericitele împrejurări ale unei politice greșite, contactul între cele două țări a devenit din ce în ce mai slab. Nu am avut decât de pierdut. Pentru oricine rezultatele au fost evidente.

Ca o urmare firească a luptei comune pe care o ducem astăzi pe frontul civilizației contra barbariei bolșevice, a apărut necesitatea colaborării și în celelalte domenii de activitate.

De curând s'a încheiat între România și Germania un pact cultural, care va pregăti și va ușura cunoașterea reciprocă a culturii celor două popoare și va duce la o colaborare tot mai activă.

Cultura noastră datorează mult culturii franceze, vechi adevărate, sănătoase. Dar sufletul românesc din ultimele două decade a suferit mult rău de pe urma influențelor nefaste, mai ales în ce privește arta și literatura, a acelei Frunze întinse pe mâna evreilor, cari i-au săpânit politica și arta...

Războiul de astăzi e și pentru artă și cultură în general, un câmp de experiențe noui, un proces uriaș de răsturnări a ceea ce a fost minciună, de regăsire în noi înșine, de reîmprospătare a forțelor spiritului, de regenerare trupească și sufletească, de sbor spre noui orizonturi.

În fața acestei așteptări, sufletele se pregătesc ca pentru o cucerire. Din fața arestei pregătiri face parte și pactul cultural încheiat între România și Germania, care, prin cunoaștere reciprocă și colaborare în acest domeniu, vor păși spre cucerirea culmilor cele mai înalte ale spiritului...

Serg. t. r. Mihai Șerban

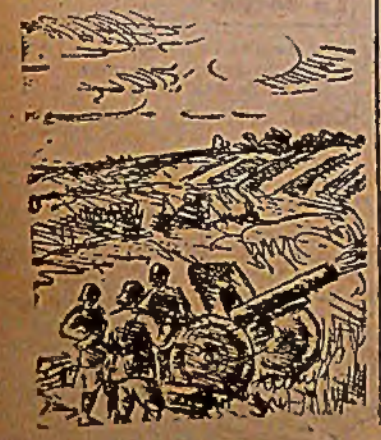

ALT EXEMPLU DE CREȘTINĂTATE ROMÂNEASCĂ

Duminică 1 Noembrie, zi splendidă de toamnă. Pe cerul senin scăldat de razele de soare, escadrile de bombardament românești zumzăe vesele, întorcându-se dela împlinirea misiunei.

În satul căzăcesc D. din spatele frontului, ostașii Regimentului de vânători motorizați se desfășoară o pioasă manifestație creștinească.

Din inițiativa părintelui căpitan I. R. Ionescu, confesorul unității, și cu aprobarea d-lui Lt. col. Gh. Popescu s'a ridicat o cruce pe locul unde a fost biserica ortodoxă dărâmată de bolșevici.

Pionerii sub comanda d-lor Căp. Ion Demincu Șt. mec. Teodorescu și subît. Puiu Marinescu, au desgropat temeliile bisericei, acoperite de bălării și buruieni, nivelând locul și marcând cu pietre fostele ziduri ale monumentalei biserici.

În locul unde se înalță altarul, a fost așezată o cruce înaltă de lemn, pe care s'a așezat o placă de metal cu următoarea inscripție: „Aici a fost biserica ortodoxă — Armata română 1.XI.1942.

Sfințirea crucii s'a făcut în cadrul unei impresionante solemnități, la care a participat trupa în frunte cu d-nii lt. col. Ionescu T. Ion., lt. col. Russu Gheorghe, Maior Iliescu Nicolae, Căp. Deminoiu, lt. Gervescu, Lt. Moraru, lt. Angelescu, sît. Fudga, sît. Gugea, sît. Cosma etc. cum și populația civilă, căzăcească, în frunte cu primarul comunei.

D. lt. col. Ionescu T. Ioan comandant secund al unității, a vorbit ostașilor despre scopurile războiului, arătând cum ideologii evrei ai comunismului au sărăcit și distrus popoarele creștine ale Rusiei. Armatele axei și în special armata română au și această misiune nobilă, de a restaura vechile așezări creștine, redând populației libertățile și locașurile de închinăciune, transformate în ruine.

Cu Dumnezeu înainte, până la victoria totală și apropiată.

S'a oficiat apoi serviciul religios, între ruinele bisericei, de pr. Căpitan Ionescu, răspunsurile religioase fiind date de corul Companiei Aruncătoare 120, condus de subît. Iosif Turcanu.

Sfânta slujbă a fost ascultată în genunchi de populația căzăcească care se prosterna cu fruntea pe țărna unde odinioară se înălța altarul bisericei lor strămoșești.

Lacrimile curgeau din ochii lor, iar pe fețele lor supte de suferinți se putea citi mulțumirea că visul urât, care a fost dominația bolșevică, s'a terminat.

Păr. Ionescu a rostit o predică în care a arătat cum sf. cruce a fost totdeauna biruitoare.

Poporul nostru românesc, creștin și milostiv, ia parte azi la marea cruciadă menită să repună sfânta cruce în toate drepturile ei.

Pentru Cazacii dela Don s'a ridicat această modestă cruce, pentruca să anunțe celor ce vor trece pe lângă aceste ruine, că aici a fost un locas de închinăciune.

Subît. rez. Octavian Metea vorbind ostașilor, le-a arătat cum s'au prăbușit acei, cari au înfruntat pe Dumnezeu.

Aceste ruine ne arată locul unde odinioară se înălța una dintre cele mai monumentale biserici din regiunea Cazacilor.

Regimul comunist nu s'a mulțumit numai să ajungă pe Dumnezeu dintre hotarele Rusiei, dar au șters orice urme, care arătau prezența Lui, Biserica a fost dărâmată în 1930, iar materialul a fost întrebuințat pentru construirea unui cinematograf în orășelul apropiat P.

Ei 'au reușit să scoată pe Dumnezeu din sufletele Cazacilor, dovadă credincioșii cari se închină azi între ruinele bisericei.

Locot. rez. Barbăroșie Petre, basarabean a vorbit apoi populației civile în limba rusă, arătându-i istoricul încreștinării ei și suferințele prin cari a trecut sub regimul comunist, trebuind să muncească în colhozuri, pentru clica evreiască dela conducere.

În cuvinte simple, primarul comunei Simionovici Gavriță a mulțumit Comandantului unității și ostașilor, pentrucă le-a redat locul unde a fost biserica, însemnându-l cu o sfântă cruce.

Noi, Cazacii, am fost tot timpul potrivnici comuniștilor, iar dezastrul care se vede în regimea noastră, este opera lor.

Ne rugăm lui Dumnezeu să aducă pacea în mijlocul nostru, pentruca să ne vedem liniștiți de treburi și să se termine odată cu Stalin și clica lui.

Vă rugăm, Domnule Colonel, să ne permiteți, în fiecare Duminică și sărbătoare, să ne închinăm și noi alături de ostașii români, lângă această sfântă cruce.

La urmă, întreaga populație civilă, bătrâni, femei și copii, au sărutat sfânta cruce, fiind stropiți cu apă sfințită.

Ostașii români au făcut un gest pios, mult grăitor, tocmai prin simplitatea lui, dând populației autohtone încredere în viitorul ei de muncă, libertate și credință creștină.

VICTORIILE UNEI MARI UNITĂȚI DE INFANTERIE ROMÂNĂ PE DON

Eroismul trupelor românești, care apără onoarea țării și duc dincolo de granițe faima vitejiei noastre, își găsește zi de zi noui posibilități de afirmare. Fiecare ostaș știe că luptă pentru întărirea Neamului Românesc.

Convinși de înalta misiune, Românii au răzbit peste stepele Rusiei într'un singur avânt, din prima zi a luptei dezrobitoare, dela Prut până la Volga.

Unitatea de infanterie moldovenească, la care ne gândim în deosebi când scriem aceste rânduri, cot la cot cu armatele aliate au ajuns astfel pe Don, cu misiunea să zdrobească ace ultimele atacuri disperate ale bolșevicilor cari, în disperarea înfrângerii dela Stalingrad, caută să scape din strânsoare.

Moldovenii, urmașii plăieșilor lui Ștefan cel Mare, care de secole, din țară în țară, stau zid de pază la granița răsăriteană a Europei, au zdrobit îndârjitele atacuri inamice, în zilele de 1, 2 și 3 Noembrie. De mult nu-i mai văzuseră aliații decât în retragere. Deodeată aici nu

știau dacă să creadă ochilor când au pornit la luptă, spre un interes răscolitor. Colbul rece al stepei înnecate de înamică din nou

ma Donului umplea văzduhul. În zgomotul asurzitor de artilerie și tancuri, de carabine și brandturi valuri după valuri de bolșevici se porneau din regiunea Klebskaya se ridicau din ascunzători sărind la luptă, dar au căzut sub focul uciga-tor al infanteriștilor moldoveni.

Hotărîtoare în aceste lupte depe Don a fost și intervenția aviației. Îndrăznești sburători români au bombardat aprovizionările inamice, au lovit în plin concentrările de trupe bolșevice, au mitraliat liniile lor de atac, sprijinind astfel trupele terestre și ajutându-le să producă mari pierderi inamicului.

Cooperarea dintre aviație și infanteria română a fost exemplară. Zilele acestea de început de Noembrie sunt zile de glorie pentru mândrele unități de moldoveni, care au știut să opună o îndârjită rezistență inamicului, frângându-i atacurile și contribuind într'o însemnată măsură la victorie.

MESAJUL UNUI ADEVĂRAT EROU

Atât de multe am văzut și-am învățat din războiul de care-l ducem cu atâta entuziasm contra bolșevismului, onest sufletul nostru sensibil s'a umplut de acea mândrie și duioșie care ne-au fost în toate vremurile călăuză viteziilor. Dârzenia și hotărîrea românului din cele mai vitrege neguri, n'au mutat să fie clintite din loc. Faptele lui de vitejie, fie chiar voevod sau simplu pușcaș, ne-au înfrumusețat copilăria și imaginația, rămânând isvoare nesecate, la cari gândul și anii noștri mereu s'au adăpostit.

În războiul contra atelor dela răsărit, ostașul român nu și-a desmințit nici o clipă marile lui calități de luptător, moștenite dela strămoși, ca cei mai mare și mai dumnezeesc dar, N'a existat poziție în frontiu unde să dea un pas măcar înapoi. Mereu înainte, cu gândul spre Dumnezeu și victoria finală, cu gândul la hotarele și la liniștea căminelor rămase în urmă, așa s'a luptat ostașul nostru. Viteja lui a uimit o lume întreagă. Și ori cât ar fi de floros războiul, totuși el este și un mare colecționar de sentimente, o mare școală a educației sufletului. S'au văzut dușmani de moarte cari pe front s'au făcut frați de cruce. Fratele mai mic care sare în foc să salveze pe fratele lui mai mare și părintele care se cere voluntar pe front, numai pentru a fi alături de fiul său.

Avem acum un caz care ne coboară cu gândurile spre tainele adânci ale sufletului, acolo unde există orice s'ar întâmpla cu ființa noastră încă luminos și veșnic curat sâmburele de credință. Avem scrisoarea de adio a unui erou și anume Sere Ionită Marin din com. Racin-Dâmbovița, trimisă mamei sale, înainte de a muri. Despre dem câteva pasagii sfâșietoare de simțire, în cari bravul erou pune mai presus de toate, dragostea de țară:

„N'am gânduri negre c'am să mor. Dar totuși vă las veșnica mea dorință, pe această c. p. Știu că ați vrut să rămân în țară, la unitatea mea, pentrucă eram mai aproape de dv. Dar văzând că unitatea la care eram nu lua parte în front, eu m'am cerut de bună voe să 'mi fie ca să nu mi se spună prin sat că eu n'am fost peracolo pe unde au fost și ei, în primejdiile cele mai mari". Și mai departe „Așa am înțeles rostul vieții mele: așa am iubit Țara și Credința din străbuni și ca și tatăl meu am pierit fericit la moarte pentru ele. Mire milă, mamă, numai de matale că te las cu durerea'n piept. Te rog dă această carte poștală și să-ți capeți vr'un drept pentru a avea existența asigurată".

Câtă mândrie națională! Ce mare și curat suflet de român! Cu astfel de eroi, țara noastră niciodată nu va putea fi subjugată, și orice gând hain ne va pândi de-acum încolo, se va sfărâma neputincios de piept-tul și voința ostașului român.

Caporal Const. Salcia

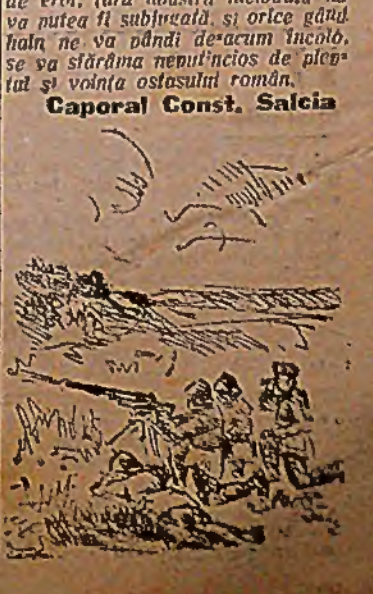

PAGINA VESELĂ

OALA CU SMOALĂ

Intr'una din zile un pescar își scosese barca pe malul unui lac oarecare și-o pusese cu fundul în sus, ca s'o smolească. Alături pe o vatră improvizată ierbea o oală cu smoală în care pescarul înmuia pensula și întindea smoala pe fundul bărcii.

Deodată un țăran care trăgea de căpăstru un măgar se opri a-supra și așezându-se oftând dădu binețe.

— Noroc, bădie!

— Bună să-ți fie inima!

— Ce faci aici, nene? Smolești barca?

— Da...

— Da'de ce o smolești? Că după înfățișare se pare că e nouă.

— Ai dreptate... E nouă!

— Atunci de ce o smolești? S'a spart?

— Nuu! Dar când o barcă e smolită alunecă mai repede și mai ușor pe apă. Și în același timp tragi mai ușor la rame.

— Zău! Va să zică o barcă merge mai ușor dacă este smolită!

— Sigur că da!

— Îmi pare rău că măgărușul meu nu e barcă, bătu-l-ar Dumnezeu de neica!

— Ce vorbă e asta?

— Păi da! Nu te uiți d-ta ce nădușit sunt? N'am pomenit de când mama m'a făcut un măgar mai încăpățânat ca acela pe care-l vezi că paște pe marginea șoselei. Am plecat cu el de azi dimineață și deabia am ajuns aici! Trebuie să-l trag eu, altfel nu merge și pace! D'ala, ducă ar fi fost măgarul barcă și barca măgar, treaba ar fi mers. Că d-ta lai fi făcut să meargă mai ușite cu nițică smoală! Nu?

— Cam așa! Ia adu-l pe șef aci! Împinge-l mai încoace!...

Țăranul aduse măgarul. Pescarul luă o pensulă pe care o înmuie în smoală și cât ai zice „cinci" o vârî iute sub coada măgarului care o rupse pur și simplu la fugă!

Văsându-și gloaba fugind peste lanuri ca gândul, se adresă revede pescarului.

— Acuma nene, fii drăguț și dă-mi și mie cu nițică chestie d'aia! Că altfel nu mai ajung măgarul!... Îl pierd!...

MODESTIE

Ea: *Aș vrea să fiu toată a ta, așa cum mă vezi!...*
El: *Nuu!... E prea mult.*

POTRIVIRE

— Chelner, să-mi aduci un țap!
— Și mie unul!

S'au privit o clipă și-au tăcut. Au venit țapii și cum au venit așa au și dispărut...

— Mi-e sete! a zis unul.
— D'apoi mie!
— Chelner, ca să fie: doi țapi!
— Și mie doi!

S'au uitat unul la altul din nou.

— De unde ești d-ta domnule?
— Ce importanță are asta?
— Adevărat! Hai noroc!
— Noroc!
— Sete domnule, nu glumă! Căldură internă!...
— Asta nu-i nimic! Dar ale mele căldură sunt d'alea sufletești!
— Ce vorbești?
— Parol!
— Nu-i nimic! Trece! Bea serios și-o să vezi până la urmă că toate-s prostii...
— Mie-mi spui? Asta e metoda mea.
— Și-a mea! Numai că pe vremurile acestea nu prea-mi convine să le văd mereu pe toate prostii! Că eu mă 'mbăt cam greu și nu totdeauna am parale!...
— Mie-mi spui? D'apăi eu?
— Mi se pare că ne cam potrivim!
— Cam! Nu știu dacă potriveala o merge până la urmă... Dar mai bem ceva?
— Cum să nu? Chelner, ce faci măi băiatule? Ne lași să murim de sete?
— Vinee!...
— Păi să vie mă, că altfel e jale.
— Noroc!
— D'ăl mare, că d'ăl mic sunt sătul până'n gât!
— Bună i băutura, măi neică!
— Mie-mi spui? Numai un lucru nu-i bun! că trebuie să plătești!...
— Dac'ar fi numai asta... Da' sunt atâtea lucruri care nu-s bune!
— O, da! Mie-mi spui?!...
— Domnule, da'ne potrivim foarte bine!

În acest timp trece pe lângă ei o femeie superbă. Numai liniște și prospețime. Amândoi rămân cu ochii după ea. Aceasta dispare apoi.

— Frumoasă femeie!
— Frumoasă!...
— Și totuș dacă n'ar mai fi femeile astea pe lume!
— De domnule! Multe ar merge ca lumea!...
— Mie-mi spui? Eu de ce crezi că beau?
— O femeie?
— Sigur!
— Ptiu, domnule, nu ne fie de deochi, d'astrajnic ne mai potrivim!
— Teribil!... Să mai vină niște țapi?
— Auzi vorbă! Să vină, sigur că da!... Țapii băiete!... Și cum fu cu femeia?
— Simplu de tot... Sunt un nenorocit. O iubesc fără speranță! Nici nu știe că sufer...
— Spune-i neică! Se poate?
— De ce să nu se poată? Nu îndrăsnesc!...
— Ei, vezi? Aici nu ne potrivim! Nu ne potrivim deloc!...
— De ce? Nu suferi din pricina unei femei?
— Ba da!
— Și care-i motivul?...
— Motivul? Simplu: am iubit o femeie ca pe ochii din cap...
— Și?
— Și s'a măritat!...
— Ei și? Potolește-te.. Odată ce s'a dus, ducă-se!
— Vezi că nu prea s'a dus...
— Nu te'nțeleg deloc! Cu cine s'a măritat?
— Aici e toată tragedia: s'a măritat cu mine!
— Mda... Aici e drept... Nu ne potrivim.

Tăcere: Melancolie... Apoi unul...

— Știi ceva? Eu cred că toți care suferă din pricina femeilor sunt niște idioți!
— D'apoi eu? Și eu cred la fel...
— Atunci tot ne potrivim, nu?
— Sigur, dragă! Hai noroc!
— Noroc!...

STALIN: Ajutoor! Nu mă lăsați!.. CHURCHILL CĂTRE ROOSEVELT: Sssst! Fă-te că n'auzi!..

ECONOMII

D. Ionescu a venit cam bosumflat azi dela întreprinderea pe care o conduce! Nu mai merg treburile ca altădată. Astăzi lucrătorii i-au cerut mărirea salariilor, cassierul i-a arătat situația băneaască... Și n'are omul motive să fie vesel.

D-na, de, ca orice femeie, a și prins de veste că soțul e supărat. Are și ea să-i spună o vorbă frumoasă, o surpriză, dar lasă pentru mai târziu. Uite-l! Se vede că mai sunt boii acasă, fiindcă cum a venit a și vârât capul în ziar și citește tolănit într'un fotoliu.

La masă aceiaș tăcere. Totuș d-na nu-l lasă.

— Ascultă, Petrișor, mi se pare că ești supărat...

— Mda! Sunt! Dealtfel poți fi vesel și bine dispus pe vremuri de acestea?

— Adevărat. Însă ce putem face noi, oamenii? Nimic! Dar fii bun te rog și spune-mi și mie de ce ești supărat? Fiindcă sunt soția ta.

— Păi e simplu, dragă! Nu prea mai merg afacerile. Astăzi lucrătorii mi-au cerut mărirea salariilor.

— Au dreptate!

— Știu! Știu că au dar de unde! O să trebuiască să găsesc un mijloc nou... Însfârșit ceva ca să pot face față lucrurilor...

— Am încredere în tine!...

— Da! Îți mulțumesc... Însă uite — ți-o spun și ție! Trebuie să facem economii. Nu mai merge! Veniturile mele s'au redus la jumătate. Deci și cheltuelile vor trebui la fel scăzute... Tu ce ai de zis?

— Nimic! Doar atât că ai dreptate. Trebuie să facem economii. Eram să-ți propun eu asta... Și chiar am o veste frumoasă pentru tine... Da, dragule, nevestica ta a început să facă economii...

— Serios?

— Sigur! Ba a înțeles situația fără ca tu să-i o spui și a luat și ea măsurile pe care se credea datoare să le ia!

— Bravo, pulcuța mea! Și de când ai început economiile?

— De azi dimineață! Știi — gând la gând cu bucurie!

— Și ce fel de economie ai făcut?

— Mare dragă! Tu știi că pantofi nu se mai găsesc decât tare scumpi și proști! Și ca să fac economie nemai rupându-mi pantofii, mi-am cumpărat o mașină... Spune tu, nu-i asta e economie?

HAZURI

Discuție

— Fii sigur, dragă! Mie când îmi intră ceva în cap s'a zis! Nu uit niciodată!

— Bravo! Atunci trebuie că n'ai uitat de mia aceia de lei pe care ți-am împrumutat-o de mult!

— Nu, nu-mi aduce aminte!

— Păi atunci cum te lauzi cu memoria ta? Că de dat ți-am dat-o!

— O fi, dragă, dar vezi tu că mia ta nu mi-a intrat în cap, ci în buzunar!

Pălărie

— Dragă Nicule, am văzut eri o pălărie într'o vitrină, ce să-ți spun, o poezie!

— Ei și?

— Păi aș vrea s'o cumpăr!

— Vezi-ți de treabă, dragă! Cine mai cumpără azi poezii?

Așa e!

Un preot făcea morală unui creștin oarecare, cam bețiv.

— Și nu numai că strică punga dar rachiul e cel mai mare dușman al omului!

— Așa e, dar la Scriptură scrie că să ne iubim dușmanul! zise creștinul.

Preotul fu nițeluș încurcat; dar repede o întoarse:

— Da! Să ne iubim dușmanul, așa ei! Dar să-l înghițim cred că nu scrie nicăieri.

Deosebire

— Ce deosebire este între o pușcă și o mitralieră?

— Aceiaș deosebire care există între un bărbat și o femeie când vorbesc!

SĂ RÂDEM

La o grădină zoologică

Leoaica se plimbă foarte agitată. O zebră de alături întinde gâtul și-o întreabă:

— Dar ce ai cucoană? Pari supărată!

— Cam! Ți'nchipuești că am rămas săracă! Și nici n'am de unde să mă împrumut... Fiindcă, parol, am rămas fără un... leu!

La ce bun?

— Deceabat! Eu nu cred în injecții și'n vaccinări!

— Rău domnule! Și de ce nu crezi?

— Fiindcă e simplă chestia. Uite ce e... Eu am avut un copil pe care l-vaccinasem. Într'o zi a căzut de pe fereastră în curte și la o săptămână a murit. Așa că la ce bun vaccinarea?

La doctor

— Ascultă doctore, ce iei d-ta pentru un guturai ca-ăsta?

— Pentru d-ta 300 lei!

Cine e?

Doi inși stau de vorbă în stradă. Deodată trece pe lângă ei o femeie pe care unul o salută foarte cerimonios...

— Cine-i asta? Vreo cucoană mare?

— Sigur! Este femeia cea mai respectată din cartierul meu. Frânește sute și chiar o mie de persoane zilnic...

— Ce vorbești? Atunci trebuie că e tare bogată! Și'n acelaș timp o mare filantropă!

— Da'de unde mă! E brutăreasă!...

Biruitorii dela Nalcik urmăresc aprig pe inamic

In momentul când propaganda vrăjmaşă îşi slobozeşte toate fanfarele spre a exploata bombastic înaintarea britanică sau debarcarea americană pe litoralul nord-african, nimeni nu mai şuflă nicio vorbă la inamic despre victorioasa înaintare româno-germană în Caucaz, acolo unde toate obiectivele sunt atinse şi chiar depăşite de învingători.

Deosebirile sunt totuşi mari între succesele unora şi ale altora, şi aceste deosebiri sunt toate în favoarea germanilor. Câtă distanţă, într'adevăr, dela retragerea strategică a mareşalului Rommel în Africa, la înfrângerea categorică a unităţilor sovietice dela Nalcik!... Nu aceeaşi importanţă are o manevră de repliere în pustiul african şi o retragere cu sângeroase vierderi în munţii Caucazului.

Războiul în deşert, în care mareşalul Rommel s'a dovedit admirabil strateg, atunci când a avut posibilitatea de a manevra liber şi iscusit, are foarte multe asemănări cu manevra escadrelor navale în vasta nemărginire a oceanului. Şi pe mare şi în pustiu, ceea ce importă în primul rând, nu este să câştigi spaţiu mort, ci să surprinzi forţele inamicului în mare strâmtoare, şi atacându-le cu efective sdrobitoare, să le nimiceşti. Pe mare, ca şi în deşert, vrea puţin interesează dacă ai cucerit sau dacă ai pierdut teren, mai ales atunci când este vorba în pustiul african de regiuni cari treceau de mai multe ori dintr'o mână, între alte, au fost succesiv devastate de ambii adversari.

Câştigarea sau pierderea terenului în pustiu, nu interesează decât în măsura în care te-ai apropiat ori te-ai depărtat de bazele cari te aprovizionează. Este tare cel care şi-a păstrat intacte căile de ravitaliere. Este slab cel care a lăsat pe inamic să i le reteze. Slăbeşte, iarăşi, cel care se depărtează imprudent şi precipitat de bazele de alimentare.

Spre deosebire, deci, de calma şi calculata manevră a Mareşalului Rommel în pustiu, unde ilustrul comandant german ieşind din zona depresiunii Kattara, şi-a reuşit putinţa de a manevra în largul său acolo unde nemărginirea nisipului îi îngăduie manevră de învăluire, — înfrângerea dela Nalcik a brigăzilor sovietice este din ce în ce mai mare.

Către piscurile cu gâturi de oraşe ale Caucazului, marea unitate de munte română care a pătruns deunăzi în Nalcik, şi-a continuat înaintarea dealungul unei artere de hotărîtoare însemnătate ajungând să lase Nalcikul cu 100 km. în urmă. Spre defileurile cu cadrii întunecoşi, vânătorii de munte români îşi desăvârşesc isbânda dela 28 Octombrie, îmbulzind pe inamic în văgăunele văilor, către cercul munţilor ale căror semeţe creste sunt de pe acum învestmântate în albe pelerine de zăpadă.

Bombardamentul artileriei noastre face escortă de sprijin înaintării vânătorilor. In singurătăţile codrului fiecare detunătură face să dărdâie solul pădurilor uriaşe. Trăgătorul ghemuit la pândă simte vibraţia surdă a copacului de care şi-a lipit urechea, şi văjâitul acesta aminteşte vuetul poienilor din pădurile natale, în zilele când trunchiurile arborilor răspundeau cu prelungi vibraţii fiecărei lovituri de topor. Ca şi securile tăioase, batalioanele de cremene ale vânătorilor noştri de munte, despică pârtie în jungla Caucazului, lichidând în ajunul gerului pe ultimii vrăjmaşi, măcinaţi zi de zi prin măselele defileurilor.

Câştigarea sau pierderea terenului, ca şi securile lovituri de topor. Ca şi securile

In cursul lunei Octombrie, 411 voluntari au pornit spre front

In adâncul adevăratului suflet românesc — viteaz şi dârz — sălăşluieşte fără tăgadă o nepreţuită comoară de virtuţi, coborâtă, ca o zestre, din zări şi leaturi străbune de necontenită şi neînfricată luptă.

Desprindem acest înţeles, această inevitabilă lege a sufletului poporului nostru, nu numai din pătrunderea istoriei noastre eroic sbuciumată, ci şi din cântărirea uriaşei voinţe cu care au primit încleştarea de faţă, în mod unanim, vrednicii fii ai Patriei. Entuziasmul luptei nu a fost o frivă floare, fragedă şi parfumată, pe care o vestejeşte cel mai neînsemnat fior de brumă, ci o trainică tulpină, care-şi soarbe necontenit, prin bogate rădăcini, curata-i sevă din straturi de strămoşeşti tezaure.

Impetuoasele valuri de cereri ale voluntarilor noştri de război, ne dau dovada acestei ancestrale voinţe de vrednică domnească stăpânire a avuţiilor din suflete şi dintre fruntariile ţării. Contingentele diferite ale tuturor celor care solicită acest drept al jertfei pentru patrie, — începând dela veterani şi până la tinereţea cea mai suavă starea lor socială şi materială la fel de deosebită, mulţi dintre ei smulgându-se din mijlocul celor mai aspre nevoi, toate aceste consideraţii obiective ne dau neîncătuşata măsură a patriotismului nostru voluntar. Ne dau convingerea neclintită că pornim la luptă bravi şi sfânţi cu conştiinţele pline de dreptatea cauzei noastre, pe care strămoşii au apărat-o cu acelaşi aprig încleştare sub negurile viforoase ale veacurilor româneşti.

Din lună în lună, din zi în zi, ostaşii noştri care s'au oferit voluntar în mase tot mai mari, pentru înaltele ţinte ale sacrificiului, stau ca mărturie fără tăgadă, ca pildă evocatoare şi înaltă pentru brava înţelegere cu care au pornit la luptă.

Cu toate perspectivele aspre ale iernii care se apropie, dar care nu poate stinge mulţumirea foc al jertfei din sufletele adevăraţilor fii ai neamului, voluntarii de război urmează fără încetare linia crescândei şi năvalnicei solicitări. Pe această neîntreruptă linie a afirmării se înscriu cei 411 voluntari care au pornit, în cursul lunei Octombrie, pe frontul antibolşevic. Dintre ei, 80 sunt tineri care nu au atins încă vârsta încorporării spre a fi instruiţi, dar patriotismul lor nu mai poate accepta zăbăveri. Inimile lor curate şi româneşti îndeamnă spre fureşul bătăliei.

280 ostaşi, tineri sau maturi, fac încă parte din cadrele armatei; mulţi dintre ei au mai luat parte la unele din încleştările acestui război, iar alţii au cerut cu stăruinţă să fie trecuţi din unităţile lor neoperative în cele de pe liniile frontului. Smulgându-se de'a rosturile familiilor şi gospodăriilor, ei dovedesc şi mai trainic marea înţelegere a sacrificiului lor rodnic şi nobil.

Ostaşii ieşiţi din cadrele armatei — părtaşi ai celor două războaie anterioare — s'au oferit 12. Experienţa luptelor trecute le-a călit conştiinţele şi le-a ascuţit înţelegerea, virtuţi cu care pot sta alături de cei tineri, la vitejie.

Pentru spitalele de campanie s'au înscris ca voluntare, în cursul lunii Octombrie, 21 femei. Ele completează şi îmbogăţesc totodată tabloul scump al curatei simţiri româneşti şi al voinţei de luptă.

Prin acest nesecat val de voinţă, de participare voluntară la jertfa, care asigură existenţa, integritatea neamului şi avuţiilor sale cu cinste moştenite, ostaşii noştri bravi se ridică în fruntea celorlalte popoare azi. Am pornit la bătălia sfântă cu deplină înţelegere a rosturilor ei şi a sacrificiului eroic pe care îl datorăm patriei mai presus de orice lucru.

Simţirea noastră caldă, gândurile noastre adânci şi frumoase, grija noastră continuă şi neobosită se îndreaptă cu nepreţuită mândrie către aceşti bravi ostaşi voluntari, aprig porniţi să ne cinstească numele de „Români" în fruntea linii ale frontului.

IZBÂNDITOAREA REZISTENŢA
A UNEI MARI UNITĂŢI DE CAVALERI

Atât de splendid s'au comportat în sfântul război dela Răsărit toţi Roşiorii şi Călăraşii noştri, din regimentele încălecate sau purtate, încât astăzi încă pare stranie şi neobicinuită o săptămână în care nu ni se pomeneşte nimic despre isprăvile lor de pe front. Sunt încă prezente în toate memoriile acele epice cavalcade ce au executat în cursul anului trecut; admiraţia românească s'a înfrăţit cu recunoştinţa pentru brigăzile şi detaşamentele izbânditoare la Kerci şi în bătălia dela Marea de Azov. Dacă astăzi se vorbeşte despre călăreţii noştri mai puţin, nu este pentrucă ivirea toamnei ar fi stăvilit galopurile biruitorilor peste nemărginirile smulse sotniilor sălbatice ale Asiei; este pentrucă tainicele socoteli ale înaltei strategii au distribuit marilor unităţi de cavalerie române misiuni importante de vremelnică defensivă, mai puţin răsunătoare decât izbânzile Vânătorilor de Munte învingători la Nalcik.

Dacă aceste sectoare de aprigă defensivă se înscriu mai rar în comunicatele Inaltului Comandament, nu este totuşi mai puţin adevărat că în poziţiile unde rezistă regimentele de bănăţeni, olteni şi dobrogeni ai acelei mari unităţi de cavalerie pe ramificaţiunile de Vest ale Caucazului se risipeşte zi şi noapte o sublimă bravură. Camarazii noştri întorşi în ultimile zile din acest sector mai obscur al frontului îşi mărturisesc înmărmurirea în faţa vitejiei acestor regimente care — fie încălecate, fie purtate — se comportă necontenit ca în primele săptămâni ale sfântului război.

Iarna care vine, — priviţi — nu se dovedeşte nici de cum aliata vrăjmaşilor noştri. De pe acum ei au început să simtă aceasta nu numai în cele două gigantice metropole asediate, — Moscova şi Leningradul — unde populaţia osândită să moară curând de foamete şi ger roncăie clănţănind de spaimă şi flămânzeală ciolanele ultimilor guzgani capturaţi prin beciurile unde a îmbulzit-o bombardamentul. Nu numai în aceste imense aglomeraţiuni urbane suprapopulate colţii crivăţului vor muşca în carne vie de politruci, dar şi pe frontul Stalingradului, unde expiră ultimele rezistenţe şi în faţa călăreţilor noştri care resping prin eroice contraatacuri înverşunatele asalturi ale vrăjmaşilor.

Sunt regimente recrutate din cele mai deosebite judeţe ale României; dar şi pe cei din Dobrogea, şi pe cei din Banatul de dincolo de Carpaţi şi pe cei de dincolo de Olt îi călăuzeşte acelaşi sfântă credinţă în izbânda care va consfinţi dreptatea şi va întregi marea vatră românească, din nou cuprinsă între hotare împărăteşti.

Escadroanele din marea unitate de cavalerie care au repurtat această biruinţe au realizat în cursul lunii August o mare performanţă în luptele pentru cucerirea portului Anapa. După nouă zile de încleştare cu inamicul şi după ce sparg rezistenţele de pe înălţimile care străjuesc portul Primosko-Ahtarsky, executând o mişcare de învăluire, îl cuceresc în ziua de 13 August.

Trecerea Cubanului nu formează un baraj în calea înaintării vânjoşilor Bănăţeni, sprintenilor Olteni şi dârzilor Dobrogeni.

Canalul Curka, o altă linie de rezistenţă pe care bolşevicii rezistă cu îndârjire, a fost trecut, în legătură cu alte unităţi de călăreţi români.

In regiunea localităţii Kostaeskaia, călăreţii noştri întâlnesc linii succesive de apărare, care fiind orientate spre mare, sunt sfărîmate prin acţiuni de flanc. Drumul spre Anapa este deschis. Marea Unitate se îndreaptă spre ţărmul mării şi după ce dă peste cap poziţiile care preced intrarea în oraş şi port, angajează una dintre cele mai grele lupte. Pe străzi, pe după clădiri şi baraje de fier, cavaleriştii atacă acum ca infanteriştii.

Riposta tunurilor bolşevice din largul mării nu mai poate clinti din loc pe călăreţii noştri care, în seara zilei de 31 August, au cucerit dedân oraşul şi portul Anapa.

Bănăţeni, Olteni şi Dobrogeni, călîţi în lupte dealungul stepelor, se acoperă de o nouă faimă în regiunile muntoase ale Caucazului.

O MITRALIERĂ SOVIETICĂ
NECĂJIA PE VÂNĂTORII DE MUNTE

Cota 910. Este vârful stâncos al unuia dintre ramificaţiile de Nord ale munţilor Caucaz. După grea şi înverşunată luptă, unităţile unei divizii române de Vânători de munte au cucerit înălţimea. Acum observatorii stau alci şi cuprind cu vederea îndepărtata vale dinspre Sud, care se întinde în ondulări răpoase, line, până spre vârfurile acoperite de zăpadă ale uriaşilor munţi caucazieni.

Cota se află în mâinile noastre de patru zile. Din prima noapte observatorii s'au ascuns în tranşee şi pândesc spre dusman prin telescopul (goniometrul) care este camuflat cu nişte tufe de iemper. In timpul zilei, cea mai mică mişcare la postul de observare ar aduce după sine moartea, fiindcă bolşevicul mai stăpâneşte încă partea stângă a acestor înălţimi. Noaptea, li se aduce observatorilor aprovizionarea, pe căi primejdioase care sunt încă în mâinile duşmanului. Acest lucru cere adese ori mai sacrificii. Chiar eri s'au întors la companie răniţi doi dintre cei însărcinaţi cu aprovizionarea. Şi aceste toate necazuri numai din pricina unei mitraliere, pe care bolşevicii au plasat-o la stânga postului nostru de observaţie, şi care predomină coasta stearpă.

„Cloşca", astfel cum botezaseră soldaţii mitraliera, cu humorul lor, se făcea observată toată ziua într'un mod cam neplăcut.

Comandantul companiei, prin observatorul special, a dat de urma acestui cuib de foc. Ştia acum ce avea de făcut. Se impune recrutarea unor voluntari. „Cloşca" trebue găsită. Recrutarea voluntarilor nu durează mult timp. Se găsesc pe dată cinci oameni care să întreprindă această ispravă. Fiecare dintre ei îşi examinează pistoalele automate, la centură şi în buzunarele hainelor el au grenade de mână.

„Domnule căpitan, noi plecăm".

Orice alte explicaţiuni mai mărunte devin inutile. Intreaga companie le cunoaşte, ca şi arma automată. Se ştie de asemenea de ce fel de hotărâre trebue să dea dovadă cei cinci oameni. Camarazii lor îi privesc cu un sentiment de mândrie, şi nu-i scapă din ochi atât timp cât mai pot fi priviţi pierzându-se în zare. După aceea noi bănuim mai mult care este drumul lor, prin porumbiştea coaptă a văilor, prin care ei trebue să facă un ocol mai îndepărtat şi astfel să captureze arma automată, după planul întocmit în grabă de către sergent, comandantul acelei grupe de oameni.

S'au scurs două ore. Ultima ştire este adusă aproape după o oră, dela observatorul cotei 910.

— „Merg pe brânci, cu totul încet, înaintând!"

Căpitanul aleargă singur la telefon.

„Raportează fiecare mişcare şi observă cu multă agerime tot ceeace se întâmplă chiar până dincolo de inamic. Dacă este nevoie, să se atace!"

Câte o împuşcătură izolată de armă rupe liniştea care pluteşte între văi în răsăritul lucios.

„S'a descoperit. Impuşcătura venea dela o armă rusească".

„Ne târâserăm până la o apropiere de douăzeci şi cinci de metri de bolşevici. Atunci ei ne observară. O împuşcătură fu slobozită şi îndată după aceea şi făcurăm să vâjâie prin aer dintr'odată cele cinci grenade de mână asupra ţintei".

Astfel povesti sergentul Stanciu, comandantul acelei grupe de ostaşi întreprinzători.

Nu mai lăsară pe bolşevicii surprinşi să-şi vină în fire, şi făcură un salt înainte. O a doua salvă de grenade fu aruncată, ea trebuind să răspundă aproape simultan roşilor. Spre norocul lor, oamenii noştri se găseau în siguranţă. Incă vreo câteva salturi şi iată pe cei cinci vânători de Munte în faţa armei automate bine zidită în postul ei. Unul dintre bolşevici, — era atunci, pe cât îmi pare, singurul supravieţuitor — privi peste parapet.

„Predaiski!", îi strigă bravul sergent, aşa de bine că să poată înţelege.

Bolşevicul ridică un pistol automat peste parapet cu intenţiunea de a împuşca. In acelaşi clipă fu nimerit de o lovitură de armă a unuia dintre camarazii români, care se târâse dinspre flanc. După aceia rămase totul în linişte acolo sus.

„Incă odată grenadele!"

Cu capetele lipite de pământ, oamenii aşteptară explozia. Astfel se ridică primul dintr'o săritură năpraznică peste parapet... Arma automată zăcea, pe cât îmi pare, întepenită, dar uşor răsturnată. Alături era şi mica garnizoană. Şase oameni şi toţi morţi. Fiind asiguraţi din ambele părţi, oamenii din grupă eliberară mitraliera. Ea nu mai putea îi întrebuinţată, dar toţi oamenii companiei trebuiau să vadă dihania care pricinuise atâtea necazuri camarazilor. Ultimele grenade zdrobiră în bucăţi întăritura de beton a mitralierei, iar după aceia oamenii se înapoiară.

GHICITORI

DESLEGĂRILE LA GHICITORILE PUBLICATE ÎN NUMĂRUL PRECEDENT

71) Mușuroaiele de cârtiță; 72) Urechile; 73) Curcubeul; 74) Acul; 75) Aerul. 76) Aluna; 77) Apa; 78) Ariciul; 79) Banul; 80) Cartofii; 81) Berbecii când se bat; 82) Biserica; 83) Brotia; 84) Birul; 85) Dovleacul ori pepenele; 86) Boia ori coada; 87) Boul; 88) Biciul; 89) Braga; 90) Bruma; 91) Banul; 92) Albina; 93) Albina; 94) Groapa; 95) Dovleacul; 96) Cianța ursii; 97) Bujorul; 98) Ciuperca; 99) Butoiul cu vin;

100. Am o ielniță
Sărutată de toți în guriță.

101. Am o găină pestriță
Șade numai pe polita.

102. Am o vacă mare
Cu țâța'n spinare.

103. Rotogol rotund
Tine capu'n fund

104. Pe apă înnoată
Și'n pământ nu putrezește

105. Nici moartă nici vie,
Numai din când adio.

106. Usturime cu durime
Când mi-i pui îmi pare bine.

107. Sus bat laturile
Jos cad negurile

108. Ce-i rotund
Și fără fund?

109. Roșu ca măr un'e
Pături are, plăcintă nu-i.

110. Ce trece des prin vamă
Și câinii n'o bagă în seamă.

111. Jupuit și mâncat
Dar sbiară prin sat

112. Ciugurele mărunțele
Merge pe drum înșirățele.

113. Am două ștubelase
Ziua-s pline, noaptea-s goale.

114. Mânăstire 'ntr'un picior
Ghici, ciuperci, ce-i?

115. In jos merge desaga
In sus vine umflata

116. In mijlocul satului
Rage buhaiul împăratului

117. Moș Nicu'ale
Doarme pe casa'n paie

118. Am o vacă slabă
S'o duc de coadă la apă

119. Bute peste bute
Sus coadă de vulpe

120. Suflet nevinovat
Stă legat.

121. Suflet n'are, suflet duce
De pământ nu se atinge

122. Care casa-l spânzurată
Pe lemne agățată.

123. Cine-i la cap ca o fată
Și la coadă ca o daltă

124. Cureluță bravă
Paște câmpul de otavă

125. Casa dracului
In mijlocul satului

126. Ce e de făcut la casă
Fără mână de om?

127. Cine e mai sfânt decât toți sfinții
Și suflet n'are?

128. Titlană lană
Strigă noaptea'n poiană

129. Hoțul intră în casă
Dar capul afară-și lasă

130. Cine intră'n casă
Cu capul în jos?

131. Are coarne și nu-i bou
Are samar și nu-i măgar.

IMPĂRȚIREA ISTORIEI ROMÂNILOR

De strămoși se cuvine a vorbi. Altă dată n'am înlăturat, fiindcă mi se părea că prea mult, și de prea multă vreme, se vorbește de dânșii, așa încât noi, cu firea și cu fapta noastră, care fără îndoială a fost și e vrednică de interesul tuturora, dar, mai ales, de nesfârșită a noastră iubire, ne cam pierdeam în umbra lor așa de largă. Au dreptul să se pomenească despre ei numai cine n'au fost strămoși, și nu numai Românii, ei, pe cât li se cade, așa de mulți și ceilalți, viteaza și atât nedreptățita, în viață și în scris, rasa Tracilor. Așa urmări și căuta, să înțelege, așa prețui e de nevoie nu numai pentru că ei au rost în istoria lumii întregi, dar pentru că ei sunt vii. Pentrucăși avem în noi, pentru că numim ape și munți după vechile lor cuvinte, pentru că lumea satelor noastre se îmbracă și oreză frumusețea după datina lor milenară, pentrucă anume așezăminte, din fericire nu-s toți desființate, vin dela ei, pentrucă în gândul și în simțirea noastră e ceeace a trăit într'însii.

Și alt'uri, Roma, nu e o cucerire și o dominație de Împărați, ci au o putere a rasei ieșite din amestecul italic, o voință a miilor de oameni cari, dela sine, fără conducători și fără garanție, au luat lumea în piept și și-au supus întinse ținuturi peste care pe urmă au zburat ca să protege cu largile lor aripi aevile Cezarilor.

„A veni o vreme când ele s'au dus de pe malul stâng al Dunării, dar aceea nu putea să însemne, cum caută s'o afirme din nou, ca o nesfârșită ură, știința ungurească, pornită iarăși într'o oarbă furie servilă și de renegați desființarea unui neam, o dispariție Legenda Dunării hotar, — nici măcar hotar de Stat, fiindcă Roma nu putea să renunțe niciodată și ea n'avea dreptul să părăsească nimic din ce alunsese a face parte din însăși esența ei indestructibilă —, această legendă de mărginire și de îngustare trebue și ea părăsită. Am fost pe amândouă malurile strămoșești Dunări, trecând de pe unul pe altul ca în casa noastră, și rasa românească, pe alocuri robită și strămtorată, amenințată de pieire, a văzut, de-a lungul secolelelor, apele a trei mări.

Așa fiind, vremea când Statul român se dăduse o clipă înapoi, cu gândul, neapărat, de a se înfoarce iarăși în ceeace de drept i se cuvine, dar neamul exista și era în plină desvoltare, nu se cade să fie cuprinsă sub jugnitoarea formă de: năvălirile barbarilor. Aceș ia, în fond adânc respecțuoși față de Imperiul pe care-l serviau pe bani, când nu mai erau stăpânii de frică, au putut să stea, ca răsculați în fața legiunilor, nu toldeau fericite în lupta cu acești neastâmpărați, dar față de satul nostru ei, cari n'aveau ideia de stat și mijloacele unei administrații, mici destoinicia de a cârmui după modelul pe care l-a lăsat pentru toate timpurile Roma, n'au fost, ferească Dumnezeu, niște jefuitori din ură, niște stăpâni politici și niște tirani.

„Satul fără Stat", întâia împărțire a vieții poporului românesc, l-a brăzdat, l-a sprijinit, ba, uneori alipindu-se la alcătuirile lor în largul lumii, l-a și în'ovărășit ostășește. „Oamenii pământului" au rămas:

O a doua împărțire e a creației de stat. Nu, vă rog, „înemeierea principatelor" sub care firmă s'au dat mai eri încă lupte așa de înverșunate între două concepții istorice deosebite, fiecare cu argumentele și cu datele sale. Ci această epocă, de un interes dramatic, începe dela cea dintâiu colaborare a elementului românesc ai formațiuni de Stat nouă. In afară de ideia romană, și oricare ar fi numele și baza majoritară sau clasa conducătoare a acestor State. Numirile naționale nu erau pe atunci un obiceiu și o necesitate. Formule politice cunoscute, legate de glorioasă stăpânire, se primeau și de popoare care știau bine ce au făcut cu ele, dar nu socoteau că se cuvine să lase dintr'o tradiție admisă. Astfel am fost și ctitori de State „bulgărești" fără să aibă cineva dreptul de a se face domn exclusiv peste o ispravă care este și a noastră.

Dar, odată cu epoca modernă, astfel de formațiuni amestecate și confuse s'au înlăturat dela sine. Instinctul popular s'a înălțat la caracterul de Stat și la ținta desvoltării. In Argeș sau pe malurile Moldovei, întemeietorii, cari sunt mult mai curând, continuatorii vechilor Domni, ai județelor de pe vremea satelor Stat, s'au înfățișat ca niște căpetenii încoronate, cu drepturi împărătești, ai unor Țări Românești cea din Nord ajungând așa zice spre deosebire de cealaltă țara Moldovei, deși acum hotarele ei mergeau mult mai departe decât cursul de sus, clar și sprinten, al unei ape de munte.

După vremea Țărilor Românești ocupate de consolidarea și legătura lor între sine a venit o alta, în care s'au dat dese și grele lupte, cu multă durere și destulă mânjăinere în conștiința marii datorii de îndeplinit; vremea apărării contra multor răvnitori la pământul deschis prin sudorile noastre rodirii, dar în frunțea dușmanilor, străini de noi în toate privințele și dușmani firești prin însăși realitatea de a fi a puterii lor, deși înveșmântată, răpede, în haina romană a Bizanțului, au fost Turcii osmanlâi, reprezentanți ai Asiei cotropitoare. E deci epoca apărării naționale, cu Ștefan cel Mare în frunte, ca urmeș ei înșuși ai Românului schimbat la înfățișare care a fost Iancu Vodă „Hunyadi". Nu o vreme de cruciadă ca în Apus, ci de defensivă națională. Dar, ca însușire de căpetenie a conducătorilor, o vreme de cavaleri.

Urmeșii lui Mahomed al II-lea au admis granița Dunării: mare lapt pentru noi. Am fost liberi să încercăm fapta noastră. Am făcu'o în legătură cu ideile Renașterii apusene și cu tendința europeană spre eroism. Fie și cu chibzuiala, oarecum personală și egoistă, a lui Pe'ru Rareș și cu bolnăvicioasa patimă a Lăpușneanului, e vremea vitejilor, cu Ion Vodă cumpătul și cu Mihai

Dar un timp de liniștită așezare vine cu veacul al XVIII-lea. Acum Domnia e pentru Domnie Vodă e un monarh în mijlocul unei curți pe care o împodobește în toate privințele. Putem numi astfel o perioadă de vreo sută de ani pe care e pentru acești monarhi ei înșiși.

Dalina e încă în temeiul, și pentru Vasile Vodă și pentru bunul Matei și pentru pomposul Brâncoveanu. Dar, sub acela care erau numai în Fanar Fanarioți și aici trebuiau să fie Români ideile Apusului, primite, determină reforme, adaptate, însă la impresjurările noastre. Și iată de ce. In loc de firma „epoca Fanarioților", trebue să spunem reformele europene.

Dar vechiul fond nu admite asimilarea cu nimeni. Secolul XIX-lea e al unei Renașteri naționale cum s'a spus noi am fi fericit prin întâlnirea Apusului, și pentru că s'a trezit în noi, odată cu conștiința de rasă, nevoie de a ne înfoarce la noi înșine, ca tot ce învățăm istoria și păstra țăranul. E era românească, a creațiunilor culturale pentru întregirea națională.

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

Sălișteа-Sibiului

Nimic nu întrece Sălișteа. In vederea munților hotarului, sub culmea împădurită a Netedului, cu plimbările multe și dulci și tinte răcoritoare a izvorului de apă bună, ca răsfiră în toate părțile uliță și ulicioare întortochiate, cu livezi adânci și mari case gospodărești. Porțile de lemn săpat, care n'au însă niciodată frumusețea gingașă a celor din Gorj, încadrează Dumineca și sărbătorile chipuri subțiri, albe, de bătrâni și bătrâne ca din vremurile patriarhilor: câte unul din acești vechi gospodari și „economi de vite" are mai multă avere decât cutare care-și plimbă la șoseaua din București cai focoși și cuneaua cu blason, dar, cât despre eccasta, el nu-și părăsește până la moarte frumosul port sprinten al păstorului ce a fost în tinerețea lui. După această bătrânească privelește a porților mai că-ți vine a crede că în mândra și marea Săliște nu sunt flăcăi și fete. Dar ăștia un loc zburdând de sănătate și voie bună în cele mai strălucite porturi cu catrințele negre pe care lunecă ginteș firele de aur, la „Pavilionul" dansurilor, lângă râu. Acolo se întind horele în care flutură fachioale și mâneci albe, pe când flăcăii cu floarea în piept scuturâ scândurile de tot praful din ele, la cântecul prelungit duios sau aprins sălbatec, al Țiganilor.

Cea mai aleasă frumusețe românească se desfășură la lumina clară a muntelui. Sălișteneele sunt vestite în tot Ardealul, și Sălișteni sunt de acciași părere ca și străinii: nunțile se fac de cu vreme, și la dans vezi uneori codane abia răsărite, care mâine vor fi mirese.

Bogăția și cultura stau însă și ele alături cu acest dumnezeiesc dar al frumuseții. Banca din Săliște, cu un local cum nu se poate mai bun, e un solid și înfloritor așezământ, care se deosebește de celelalte prin aceia că-și dă tot venitul pentru școală. Școala aceasta are trei învățători, dintre care unul conduce și corul, care e-a dat-o cele mai bune ale satelor din Ardeal. Directorul, un om de ispravă e și unul din cei mai mari împrovizatori umoriști pe care i-am auzit vreodată, și e păcat că nu încearcă să și scrie. Nimeni nu lipsește dela școală, și toată lumea cetește bine.

Biserica cea mare e numai din 1784, dar ca e vrednică de trecutul și de prezentul Sălișteî. E făcută în cruce după felul clădirilor muntene din vremea Brâncoveanului, dar brâul o taie numai sus, așa încât firidele de jos, rotunjite, sunt foarte mari, pe când cele de sus sunt numai cadre pătrate, mărunte pentru icoane.

Tot așa e și biserica din Netedul, cu cimilirul răstirat, ale cărui cruci, albastre, roșii, sănătoase bogat în fel de chipuri, par niște flori uriașe de lumânărele sau de busuioc. Din loc în loc, se văd icoane supt covîltire de zid, ca niște fântâni de drumul mare. Și undeva în capăt, într'un fel de livadă descoperi abia vechea biserică mărunțică, acum o capelă unită unde s-m apucat încă la 1900 pe cel din urmă preot, îmbrăcat țărănește în această reședință de protopopie neunită, cu protopopul doctor în teologie de la Iena.

Afară de biserica cea mare, Sălișteа mai are două, în sus către munte. Una a fost zidită deunăzi, într'o neașteptată și uricioasă formă gotică, cealaltă e în calea spre pădure, la Grulu. Alci erau odată de jur împrejur copaci sălbateci, și unde se văd ruine sau cămărușe răzlețe, locuite de biete femei bătrâne, stătea pe atunci călugării, meșterii de scrisoare frumoasă și de zugrăveală. Ei au format pictori care au lăsat acest meșteșug urmașilor lor, și până astăzi două fete care trăiesc singurateo fac cu sârguință și evlavie aceleași icoane de sfinți pe care le făcuse, atâția ani de zile, părintele lor. Biserica unită e astăzi pustie, și portița bătută în cuie tale drumul la dânsa, pe când gardurile de lemn se apleacă tot mai mult în țerna nestalornică a cimitirului cu cruciie căzute.

SOCOTELI DE PETRECERE

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMĂRUL PRECEDENT

25) Următoarea așezare: 15
38
47
—
98
2
—
100

26. I Problemă

I	II	III
—0	1—2	4—3
1—5	1—1	0—5
—9	2—3	5—1
4—1	4—3	2—0
3—1	2—3	0—1
2—6	3—2	1—0

II Problemă

I	II	III
5—5	0—0	3—5
2—0	6—6	4—0
4—6	2—1	4—1
0—5	3—4	3—3
4—2	2—6	1—3
3—0	5—1	3—6

A doua oară se înlătură pietrele:

1	6	1 2 5
1	1	0 3 2

27. O bucată în colțul din dreapta sus este la fel.

28. VASELE CU FLORI

Sevastița a așezat zece vase cu flori pe o masă. Când le-a văzut Moș Giumici i-a spus: „Mută trei vase, dar nu schimba forma aranjamentului. Sevastița n'a priceput.

Cine vrea să-i arate?

29. CARTOFUL

Aveți în față un cartof. Cercetați care ar fi mijlocul ca prin patru tăieturi — fiecare să treacă prin mijlocul (centru) cartofului — să împarți în două părți egale, astfel ca ele să prezinte împreună, după tăiere, opt suprafețe plane.

30. BRÂNZA GĂURITĂ

Moș Giumici vine în bucătărie cu o bucată de schweizer de formă neregulată — o vedem în figură — și spune Sevastiței: „Taie o bucată din ea și formează un pătrat". Sevastița repede, arată o linie pe care o notăm (a—b) și spune: „Tai această bucată și o așez jos". „Da" răspunse Moș Giumici „dar încearcă să rezolvi problema fără să tai nici o gaură a brânzei!"

Astai mai greu dar se poate.

CUGETĂRI

Pământul își înnoiește florile în fiecare an, dar nu aurul din adâncuri.

*

Strălucește mai mult ce răspunde mai bine soarelui.

*

Ce frig trebue să fie veșmântul de dispreț din care mulți își fac hermina regală!

*

Sunt suflete care mor de foame la palatul împărătesc al trupului trufaș.

*

Dacă sufletul e al trupului, trupul nu e al lutului.

*

Unii filosofi zic: moarte se poate explica, prin urmare ea nu există.

*

Omul e singurul animal pe care natura nu-l face întreg.

*

Nu îngropați bine morții care nu dorm și în sufletul tău.

*

Opincile de fier cu care faci drumuri minunate, sunt aproape de tine: trăsese de inimă.

VÂNĂTORII DE MUNTE ROMÂNI IN CAUCAZ

La postul de comandă al unei Divizii Române de Vânători de Munte sună telefonul. Ofiţerul cu informaţiile primeşte următoarea ştire dela batalion:

— „Inamicul a format un cap de pod la liziera de Vest a râului B., şi a trecut, la ora 4 dimineaţa la adăpostul ceţii".

Informaţia a fost imediat transmisă Comandantului Marei Unităţi care ocupă un sector pe râul B., ce se varsă în Terek. Râul spumegând isvorăşte din coastele Elbrusului şi este hotarul dintre lanţul muntos al Caucazului de Nord, ocupat de trupele aliate şi Munţii Caucazului propriu zişi, aflaţi încă în mâinile bolşevicilor.

Vânătorii de Munte români au primit misiunea importantă de a atrage în sectorul lor trupe importante inamice, pentru a descongestiona şi uşura atacul german de tancuri în direcţia răsăriteană, către importantele isvoare petrolifere.

In timp ce generalul citeşte ştirea, vine a doua informaţie din partea batalionului:

— La răsărit de B. am luat contact cu inamicul, care a format peste noapte un cap de pod".

Acum, situaţia este clară. Inamicul intenţionează să facă o spărtură în poziţia ocupată la B. le Români. Dacă reuşeşte, atunci bolşevicii cad în spatele tancurilor germane care au înaintat mult spre Est şi astfel vor împiedica acţiunile în regiunea petroliferă. Ceea ce este hotărîtor în această chestiune, este faptul că dela B. spre regiunea dinapoia frontului se află o bună şosea asfaltată, una din puţinele şi mi'cile şosele bune, pe care potentaţii ruşi au construit-o aici în apropierea pitoreştilor localităţi balneo-climatice nord-caucasiene. Şoseaua a fost construită fără nici un sens şi fără folos, în mijlocul unei reţele de drumuri aflate într'o stare primitivă şi îngrozitoare. Pe acolo pe unde s'au plimbat cândva comisarii sovietici cu femeile lor în automobile de lux, ar trebui să se desfăşoare acum atacul bolşevic, în spatele tancurilor germane. Şoseaua joacă şi în această campanie, ca în toate războaiele, un rol hotărîtor.

Comandamentul Marei Unităţi îşi dă imediat seama de primejdie. Trupele sale au dovedit anul trecut, în marşul dealungul Ucrainei, că ştie să coopereze cu unităţile germane. Crucea de Fier cl. I-a şi „Mihai Viteazul" cari îi împodobesc pieptul de oştean sunt dovada capacităţii şi a faptelor sale de arme. Comandantul de batalion a primit numai decât indicaţiile necesare. Cele două capete de pod trebuesc reduse cu orice preţ, încă în cursul zilei, prin contraatacuri, deoarece s'ar putea ca bolşevicii să aducă forţe puternice în cursul nopţii peste râu şi să se întărească.

Comandantul de batalion nu se poate aştepta la nici un ajutor pe timpul contraatacului din partea batalioanelor vecine, deoarece nici sectoarele lor nu pot fi lăsate fără apărare. In schimb, îi stă la dispoziţie o baterie germană de artilerie de ultimul model care, a ajuns spaima bolşevicilor. Cu acest sigur ajutor german, soldaţii, români vor putea să stăpânească s'tuaţia.

Pe liziera vestică dela B. grupul de şoc bolşevic, care a pătruns în zorii zilei, s'a fixat într'un grup izolat de case şi trage de aici în poziţiile româneşti. Un atac de infanterie împotriva a-

cestui cap de pod întărit ar aduce pierderi însemnate de oameni. De aceia sunt puse în acţiune aruncătoarele de ceaţă. Bateria ocupă imediat poziţia şi înainte ca bolşevicii să aibă timp să-şi ia măsuri de siguranţă, se trag 12 salve, „obişnuita raţie". — cum spun artileriştii. Traectoria de foc poate fi urmărită perfect cum îşi atinge ţelul. Nori de fum şi praf se ridică din mijlocul grupului de case. Focul durează numai câteva minute. Efectul este nimicitor. Vânătorii de Munte români, sprijiniţi de branduri şi de mitraliere, se apropie de case şi nu mai găsesc decât mormane de ruine. Resturi din trupa inamică opun o rezistenţă slabă.

Românii au reocupat poziţia cu pierderi destul de mici: doi morţi şi cinci răniţi. Câtiva bolşevici au reuşit să treacă apa, iar restul au fost făcuţi prizonieri. Bolşevicii au plătit încercarea de atac în acest punct cu pierderi sângeroase.

Soarele se află la asfinţit. Al doilea cap de pod trebue cucerit înainte de înoptare. Aici, bolşevicii au pătruns călare pe cai prin apă. Partizanii şi locuitorii dintr'un cartier al oraşului B. au atacat mişeleşte sentinelele române pe la spate. Aşa a putut inamicul să se strecoare aici. Un observator german de artilerie l-a reperat pe neaşteptate într'un câmp de porumb.

Vânătorii de Munte români, o mică unitate de pionieri germani care se aflau întâmplător prin apropiere şi grupul german dela postul de observaţie de artilerie s'au aruncat cu puteri unite asupra trupei de asalt sovietice, împiedicând-o să mai atace prin spate poziţiile româneşti. Luptând umăr la umăr, primejdia a fost îndepărtată. Un locotenent de pionieri german a comandat această unitate de luptă, la un contraatac şi a isgonit pe inamic. In fruntea unităţii germano-române, bravul locotenent german a căzut sub focul viu al bolşevicilor surprinşi de acest contraatac brusc. Inaintarea lor a fost însă oprită şi locotenentul german a salvat situaţia momentan critică, prin moartea sa de erou. Alte întăriturii au ţinut pe inamic în loc până când a sosit ceasul contraatacului.

Inainte să apară primele stele pe cer, generalul a primit următoarea ştire la postul său de comandă:

— „Nu mai există nici un inamic înarmat în partea aceasta a râului". Primejdia a fost înlăturată. Din mărturiile prizonierilor s'a putut constata că în acest sector fuseseră trimise trupe de elită, bolşevicii ţinând să treacă râul cu orice preţ. Dar acestea au fost manevre disperate ale comisarilor, fiindcă toate regimentele puse în linie, în acest sector, au fost decimate, aşa cum reieşea şi din mărturiile prizonierilor.

Vânătorii de Munte români şi-au îndeplinit misiunea lor spre completa satisfacţie a comandamentului armatei germane. Atacul bolşevic de descongestionare a eşuat cu toate trupele numeroase aduse în acest sector. La Răsărit, acolo unde aceste trupe au lipsit, trupele germane tankiste, sprijinite pe flancuri de divizia de Munte şi-au atins obiectivele ordonate şi s'au apropiat de ţinuturile petrolifere. In această acţiune s'a verificat încă odată camaraderia româno-germană pe frontul de Răsărit.

Caporal t. r. Walter May
Reporter de Război P. P.

O FRUMOASĂ BIRUINŢĂ A UNEI MARI UNITĂŢI DE OLTENI

Pe frontul împotriva bolşevismului, condiţiunile rele de teren şi atmosferice au înceţinit într'o măsură oarecare mersul operaţiunilor.

Unităţile noastre motorizate de artilerie şi-au continuat însă neştinghe-rite canonadele ţinând cu capul la pământ pe vrăjmaşii care încercară necontenit să smulgă o victorie.

Intr'un sector al unei Mari Unităţi de infanterişti oltени, bolşevicii pre-sează de câteva zile străpungerea liniilor de rezistenţă.

In acest scop, au deslănţuit un foc viu de artilerie şi branduri, ca apoi unităţile lor de infanterie să poată înainta până la poziţiile noastre. Cu avioane de recunoaştere încearcă văzduhul şi fixează poziţiile noastre. Câteva rafale pornite de jos prind în snopul lor metalic un bondar rusesc şi-l aduc vijelios lângă ei. Celelalte, îşi iau sborul în direcţia de unde veniseră. Sunt semne că peste câteva timp inamicul va ataca.

N'au trecut nici 30 minute şi iată că de după o creastă de deal, bolşevicii încep să apară ca dintr'o gură de vulcan. Oltenii s'au obişnuit însă cu asemenea „apariţii" şi şiretlicuri şi întâmpină anemic cu focuri de armă pe bolşevici, pentru a le da impresia că sunt luaţi prin surprindere. Rândurile bolşevicilor se îngroaşe din ce în ce mai mult şi înaintează dezordonat, de parc că în faţă n'ar avea moartea ci o instruire comunistă. Sunt aşa de aproape de ai noştri încât li se aud înjurăturile. Ofiţerii şi ostaşii noştrii aşteaptă cu calm această gloată care nu a învăţat nimic din tainele războiului latăsi acum cum coboară şi vor să se răspândească în evantai. Linişteа de mormânt le iuţeşte pasul şi le sporeşte setea unei biruinţi. S'au înşelat însă. Un scurt semnal de „secerare" a fost dat. Mitralierele intră în acţiune, brandurile răbufnesc şi din plin iar grănădierii cei mai isteţi se întrec în aruncarea bulgărilor metalici. Desigur bolşevic care ameninţa ca un torent spumegând să acopere copcile de pământ ale oltenilor în care năduşesc trăgând, se răreşte din ce în mai mult. Din stânga, din dreapta, alte valuri încearcă să înfoarcă flancurile noastre. Oltenii sunt însă la datorie. Ei formează un zid de granit de care se sparg toate avalanşele bolşevice. Sunt abătute din drumul lor spre drumul veşniciei. Şi când luminişul morţii acoperă mormanul de leşuri roşeţi, iar prin faţa liniilor noastre grupe răzleţe de bolşevici scăpaţi cu viaţă se aciuiesc după cadavre, oltenii fâşnesc din copcile lor şi-şi prind în lama baionetelor. Invârtesc cu dibăcie — durda — şi nu se opresc decât atunci când numai zu de „lucru".

Pierderile suferite de ruşi în acest unghiu de moarte unde străjuiesc oltenii sunt considerabile.

Dar biruinţa oltenilor este prea frumoasă ca s'o putem prinde în cadrul unui reportagiu.

CAVALERIŞTII LUPTĂ EROIC IN MUNŢII CAUCAZ

Până la bătălia Caucazului, această Mare Unitate românească, de curând citată într'un comunicat german pentru cucerirea unei puternice înălţimi în munţi, nu mai dat prilejul, încă de atâtea ori, să îi admirăm prin scrisul nostru marile fapte de arme.

Aşa cum s'a precizat prin'r'un ordin de zi pe Armată, cu ocazia străpungerii liniei fortificată Stalin, ca un fapt unic în Istorie, a'ucarea cazemateior betonate de către călăreţi, tot aşa trebue să subliniem astăzi, că de astă dată călăreţii acestei Divizii luptă în munţi şi cuceresc înălţimi fortificate şi de mare importanţă pentru bătălia Caucazului.

Pentru a doua oară în acest război, aşa dar pildituarele fapte ale brăilenilor, ploeştenilor şi ialomiţenilor acestei Mari Unităţi, constitue o acţiune excepţională în război, atunci când călăreţii atacă şi cuceresc înălţimi de munţi, puternic organizate şi apărate de inamic.

Şi, că nu este o întâmplare această întrecere eroică a cavaleriştilor noştri, o mărturiseşte ordinul „Mihai Viteazul", cu care a fost împodobit stindardul comandamentului, fiind printre primele Mari Unităţi româneşti decorate cu acest suprem ordin.

Bădări, Coconeşti şi Dumani au fost primele momente eroice, ale acestei Mari Unităţi de Cavalerie pentru a răsturna piatra de hotar nedrept la Prut. Şi, pentru că este „Divizia zburătoare", au pornit în iureş călăreţii noştri peste Basarabia, unde au pus piciorul primii pe pământ de ţară desrobită. Şi-au continuat marşul eroic pe e Transnistria, străpungând linia fortificată Stalin, şi luptând năprazmic pe valea Codimei.

Apoi, ne reamintim cu mândrie de luptele lor grele şi victorioase dela Alexandrowca, Kirsanowka, Lipowka, Krivoje-Oziero, Nemirowka, Nihalkowo.

La Nipru, această Mare Unitate dovedeşte că ştie să apere cu înverşunare poziţiile cucerite. Trece şi Niprul pela Berislaw şi străbate în grabă stepa Nogai.

După zeci de supraomenească rezistenţă la Iswestia, Adamonicea şi Tcketwouy, cavalerişlii noştri sunt din nou învingători.

Iar în lupta de încercuire dela Saltiskia şi Obi'oşnaia Divizia aduce o contribuţie importană în terminarea bătăliei dela Marea de Azov, cu care ocazie armata este citată elogios de Fuehrerul Adolf Hitler şi Mareşalul Ion Antonescu, prin comunicate şi ordine de zi, cu mare răsunet în întreaga lume.

După o iarnă grea pe litoralul Mării de Azov, această Mare Unitate de Cavalerie ia parte la Genicsesk, la ultimile lupte din Crimeea şi apoi porneşte cu acelaşi sorti de izbândă în ofensivă pentru cucerirea Caucazului.

Aci, la Siawiauskaja şi Temriuk, cad cei mai buni comandanţi de escadroane şi plotoane dar „Divizia zburătoare" înaintează mereu învingătoare, până când ni se anunţă acum, printr'un comunicat german, că neînfricaţi şi neobosiţi bravii călăreţi au cucerit o puternică înălţime în munţii Caucaz, de o foarte mare importanţă pentru operaţiunile viitoare.

Nu pentru prima şi nici pentru ultima oară, această Mare Unitate românească de Cavalerie s'a acoperit de glorie.

Se continuă o legendă eroică în ţara Caucazului.

PENTRU VÂNĂTORII DE MUNTE, MUNŢII CAUCAZULUI NU MAI SUNT O PIEDICĂ

După cucerirea Nalcikului, şoimii Carpaţilor, care s'au călit în lupte aprige cu un vrăjmaş mult superior numericeşte, au întârziat prin manevre îndrăsneţe regruparea forţelor ruseşti, care luptă izolat.

Dealungul unei şosele, care străbate Caucazul şi leagă câteva mari centre industriale, ostaşii acestei Mari Unităţi înaintează vertiginos, ţinând cât mai strâns inamicul care se retrage în debandadă înspre alte poziţii, unde speculează că ar putea face faţă acestei înaintări. Prin marşuri forţate şi prin asalturi succesive, date asupra localităţilor care preced obiectivul principal ce trebuie atins, sprintenii noştri vânători fac acoperirea aripei stângi a unităţilor germane blindate, care la rândul lor se apropie vijelios de punctul-cheie al unei regiuni comerciale şi industriale.

Faptele de vitejie săvârşite până acum de ostaşii acestei mari unităţi de munte, sunt dintre cele mai frumoase. Luptând într'un teren necunoscut şi extrem de accidentat şi desfundat, înfiinând la toate răspântiile sau defileurii puternice rezistenţe, ei folosesc la maximum toate metodele de luptă, care se cer pentru nimicirea unui inamic încă pătânat şi disperat.

Angajând lupte din ce în ce mai îndrăsneţe, uneori întrecând în ataeuri cele mai mici unităţi, Vânătorii de munte merg tot despică în calea torentului Vânătorilor de munte. Sunt stăpâniţi de uitătorilor de munte.

sete de luptă, încât, uneori, uită de oboseală şi alte mici neajunsuri, inerente oricăror ostaşi pe câmpul de luptă şi se dăndă tot mai mult în inima putregaiului bolşevic.

Pretutindeni, ne unde cuceresc satele ţinute sub teroarea şi tensiunea luptelor, populaţia civilă îşi manifestă toată recunoştinţa faţă de frumoasa comportare a eliberatorilor, care pun ordine şi redau cultului creştin toate bisericile ridicate de pravoslavnici, transformate apoi de bolşevici în cluburi politice sau magazii.

Acolo unde întâlnesc populaţie cu înfăţişare aspră, — gruzini, sau georgieni, — pentru care cultul familiei este sinegura lor avere, vânătorii de munte nu trec peste obiceiurile şi tradiţiile lor, aşa cum au făcut 25 de ani regimul comunist. Sunt cazuri când ofiţerii de origină gruzină predându-se ostaşilor noştri cu mulţimea pe care o conduc, cer să fie înrolaţi, pentru a putea lupta împotriva bolşevicilor.

Răsboiul dus de cruciaţi jalonează o nouă şi viguroasă mentalitate pe care cangrena comunistă nu o mai poate învălui.

Ostaşii români, soli ai creştinismului, duc lăcâlt de lumină nouă şi credinţă în tavernele sufleteşti ale unei lumi sdruncinată din temelii, iar nouă ne trimit veşti de răsunătoare biruinţi după creştele ce se despică în calea torentului Vânătorilor de munte.

ULTIMELE ȘTIRI

INTERNE

Ziua M. S. Regelui la Odesa

In ziua de 8 Noembrie armata și administrația românească din Odesa au sărbătorit ziua M. S. Regelui, printr'un Te-Deum oficiat de preoți în catedrala orașului și în frunte cu arhimandritul Antim Nică. După solemnitate, d. guvernator al Transnistriei și comandantul de legătură al trupelor germane au trecut în revistă compania de onoare.

Luând cuvântul, în numele armatei române, d. general Gheorghiu a elogiat figura M. S. Regelui, spunând printre altele: Numele Regelui nostru este numele gloriosului Mihai Viteazu, care a tras prin sânge și paloș hotarele de veci ale țării, însemnând în cronica vremii până unde trebue să se întindă adevărata brazdă a strămoșilor noștri".

M. S. Regina Mamă Elena printre răniți

Majestatea Sa Regina Mamă Elena a vizitat în ziua de 13 Noembrie așezămintele A. S. R. „Principesa Elena" Spitalul Z. I. 309. Timp de aproape două ore M. S. Regina Mamă Elena s'a întreținut cu fiecare rănit în parte, împărțindu-le țigări și numeroase pachetele cu daruri și interesându-se totodată de starea sănătății, de grijile și greutățile familiilor lor. La plecare, Majestatea Sa Regina Mamă Elena a fost călduros ovaționată de răniți.

Inaugurarea căminului „Căsuța Mareșalului"

In ziua de 22 Noembrie a avut loc inaugurarea Căminului de zi, „Căsuța Mareșalului". In acest cămin care are sală de meditație, sală de mese, găsesc hrană caldă și substanțială cei 104 copii ai școalei primare.

Inaugurarea căminului a fost onorată cu prezența doamnei Maria Mareșal Antonescu.

Inălțătoarea solemnitate dela Regimentul de Gardă Călare

Duminică 15 Noembrie, a avut loc la Regimentul de Gardă Călare, o slujbă religioasă pentru pomenirea sufletelor ostașilor eroi ai Regimentului care și-au jertfit viața pentru întregirea neamului românesc și Sfânta Cruce.

Pioasa solemnitate s'a desfășurat în sala manejului frumos pavoazată, unde s'a improvizat un altar. După ce muzica regimentului a intonat „Rugăciunea", soborul de preoți a oficiat un serviciu divin pentru pomenirea sufletelor eroilor Regimentului.

A vorbit Sfinția Sa Preot Lt. col. Georgescu Gh., care a arătat că astăzi când țara noastră se află prinsă într'un război crâncen, este o datorie cu din jertfa celor căzuți pe câmpul de onoare să ne călim sufletul și mima și să fim gata în orice clipă să facem la fel.

A mai vorbit d. col. Elefterescu Comandantul Regimentului care a amintit înainte de toate exemplul Elevului plot. T. R. Caprioșif ,ce a căzut ca un viteaz cu fața la inamic, luptând pe Don, la atacul unei cazemate în ziua de 5 Octombrie 1942.

Donații pentru palatul invalizilor, din partea Casei Corpului Didactic

Casa Corpului Didactic pentru a înlesni membrilor ei să poată contribui la marea operă a clădirii Palatului Invalizilor, a acordat credite lunare suplimentare, plătibile în rate mici.

Sumele vor fi depuse la Eforia Ostășească în numele donatorilor.

Daruri pentru soldații de pe front

Intre 15 și 20 Noembrie se va deschide în palatul Leorida din Capitală bazarul organizat de Crucea Roșie „Coletul Soldatului". Bazarul are de scop adunarea de fonduri necesare ajutorării eroilor noștri care luptă pentru Neam și credință.

Din fondurile ce se vor aduna se vor trimite soldaților noștri: pe front, alimente, rufărie, flanele, ciorapi, etc.

Decorarea d-lui general Trestioreanu

D-lui general de brigadă Trestioreanu T. Constantin, i s'a conferit Ordinul „Steaua României" cu spade în gradul de comandor cu panglică de Virtute militară, pentru fapte de arme săvârșite în războiul contra Rusiei Sovietice.

Salariul meseriașilor mobilizați

Meseriașii și lucrătorii oferiști mobilizați au dreptul pe tot timpul mobilizării, pentru zilele lucrătoare, cu salariul întreg.

Deasemenea pentru cei salariați cu ora salariul se va calcula după aceleași norme.

Savant finlandez ne vizitează țara

D. profesor Rolf Nevanlinna, rectorul Universității din Helsinki, este de câtva timp oaspetele țării noastre, cu care prilej i s'a acordat, într'un cadru solemn, și pentru înaltele sale merite științifice, titlul de doctor „honoris causa".

Deschiderea școlilor de pilotaj civile

Intre datele de 15 Noembrie și 1 Decembrie se vor deschide cursurile teoretice la școalele civile de pilotaj.

Candidații vor avea minimum 4 clase secundare sau echivalente și vârsta între 17 și 23 de ani. In acest an vor funcționa școalele din următoarele localități: București, Galați, Craiova și Brașov.

EXTERNE

România este printre cele dintâi țări care și-au însușit principiile Europei noi

Astfel scrie ziarul italian „Gerarchia" despre țara noastră într'un articol iscălit de cunoscutul gazetar italian Iosef Petro, care ne-a vizitat de curând.

După ce arată importanta contribuție românească la războiul contra bolșevizmului, faptele eroice ale armatei și sacrificiile consimțite din toată inima de populația românească, gazetarul italian spune între altele:

Prin jertfele sale, România și-a asigurat de pe acum un loc traiinic între popoarele Europei și o poziție de seamă. Romînia și-a dat seama că jertfele aduse nu vor putea fi uitate și că odată ele vor trebui să fie răsplătite de Europa întreagă.

Mareșalul Antonescu a unit întregul popor român în jurul său și a început reconstituirea țării bazat pe încrederea întregului popor. Nimic nu a putut opri evoluția și realiză ilor programului Mareșalului Antonescu.

Vizita d-lui general Potopeanu la Sofia

De câtăva vreme d. general Potopeanu este oaspetele țării vecine. Cu această ocazie d-sa va ține un ciclu de conferințe în limba germană în care va expune pe larg sforțarea militară a României în actualul război.

Englezii și americanii din Franța neocupată au fost internați

In urma unui ordin al guvernului francez, cetățenii englezi și americani, care au fost liberi în zona neocupată, au fost internați. Colonia nord americană din Vichy, împreună cu ambasadorul american, au plecat spre Pau.

Vitejia trupelor române subliniată de întreaga presă europeană

In afară de comunicatele oficiale, vitejia trupelor române este subliniată de întreaga presă germană și europeană. Posturile de radio deasemeni au avut cuvinte elogioase la adresa armatei române.

Sovietele nu mai pot fi aprovizionate de anglo-americani prin Oceanul Inghețat de Nord

Dela începutul lui Septembrie, de când un întreg convoi de vase anglo-american, a fost în întregime scufundat pe când se îndrepta spre Murmansk, nici un vas anglo-american n'a mai încercat să ducă materiale sovietelor prin Ocenul înghețat de nord.

O singură dată cargobotul „William Clark" a încercat să se aventureze către Murmansk, dar a căzut pradă submarinelor germane. Ruta Oc. de nord este pustie, iar portul Murmansk, aproape părăsit.

Stafford Cripps viseazâ...

La așa numita Reuniune Internațională a Tineretului, la Londra, a vorbit și Stafford Cripps, printre altele despre felul cum va fi tratată Germania după terminarea războiului ,și anume că Germania va fi împărțită în mai multe state mici, iar industria ei grea din regiunea Ruhrului să fie înglobată într'un fel de societate publică internațională.

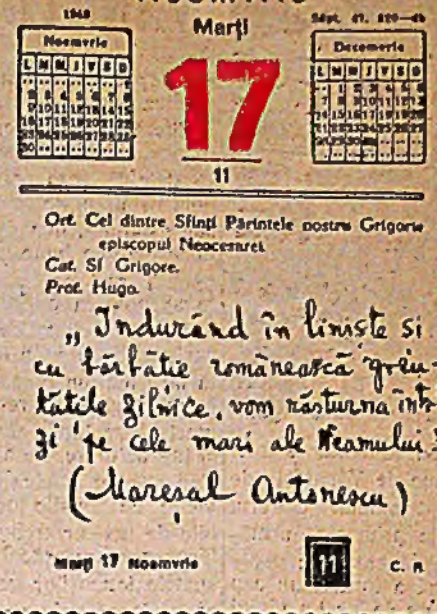

SITUAȚIA PE TOATE FRONTURILE

VIOLENTE ATACURI SOVIETICE IN REGIUNEA CAUCAZULUI ZDROBITE DE TRUPELE ROMÂNE

In regiunea Caucazului trupele rusești încearcă de câteva zile atacuri disperate pentru îmbunătățirea pozițiilor lor. Trupele române răspund cu promptitudine, respingând toate încercările inamice.

In regiunea Stalingradului contraatacurile inamice au fost respinse de trupele germane ajutate de forțele aeriene. In interiorul Stalingradului au fost ocupate noui blocuri, reducând la minimum puterea de rezistență bolșevică.

Atacuri locale rusești au fost date și în celelalte sectoare, dar toate s'au soldat cu eșecuri, categorice pentru inamic.

Această scădere a puterii rusești se explică atât prin pierderile enorme în material uman, cât și prin pierderile imense teritoriale, bogate în materii prime.

FORȚELE NAVALE ALE AXEI AU OBȚINUT SUCCESE IMPORTANTE PE COASTA AFRICEI DE NORD

Debarcarea nord-americanilor pe coasta Africei de Nord Franceză nu se face în condițiuni ușoare. Forțele aeriene precum și marina italiană și germană în lupta dusă împotriva convoaielor inamice de pe coasta Africei de Nord au obținut succese sdrobitoare. Au fost distruse sau avariate în total 89 de vase dintre cari 14 vase de comerț și mari vase de transport cu un total de 102.000 tone scufundate. Un mare vas cisternă de circa 10.000 tone a fost torpilat și scufundat, 7 vase de comerț cu un total de 71.000 tone au fost atât de grav avariate încât se poate conta în mod sigur pe pierderea lor.

Astfel au fost nimicite în total 183.000 tone cuprinzând vase inamice de comerț și transport.

In afară de acestea 35 de vase de comerț și de transport, cu un total de 234.000 tone au fost avariate atât de grav încât se poate conta pe scoaterea lor din folosință.

Au mai fost avariate: un vas de linie, 3 vase port-avion, dintre cari unul atât de grav încât poate fi considerat pentru mult timp scos din uz, apoi 3 crucișetoare scufundate, 14 crucișătoare și mari distrugătoare avariate, 4 distrugătoare, — vase de pază scufundate și 7 distrugătoare — vase de pază avariate.

Pierderile simțitoare suferite de anglo-saxoni își vor arăta mai târziu efectul. Forțele debarcate în Africa de Nord franceză având nevoie de înzestrare și alimentare, vor avea de suferit enorm în lipsa vaselor de transport, și de altfel foarte scăzute la număr prin scufundările anterioare.

SITUAȚIA IN FRANȚA SE LĂMUREȘTE

Trupele germano-italiene au terminat ocuparea coastelor de sud ale Franței. Trecerea acestor trupe prin Franța neocupată s'a făcut fără nici un incident — chiar mai repede decât se prevăzuse.

In acelaș timp trupele franceze au ocupat zona fortificată din Toulon. Echipagiile escadrei franceze aflată în portul Toulon au primit ordin să rămână în port.

La o reuniune convocată de comandantul escadrei amiralul Delaborde toți amiralii și ofițerii depe vasele din rada portului Toulon au reînoit jurământul de credință față de Mareșalul Pétain.

Situația generalilor francezi începe deasemenea să se lămurească. Amiralul Darlan trecut în tabăra americană, este totuși suspendat de aceștia. Generalul Giraud este declarat de trădător din partea Mareșalului Pétain. Amiralul Godefroi refuzând să aprobe preluarea escadrei franceze din Alexandria de către flota engleză, a fost arestat de englezi. Generalul Nogues, despre care s'a afirmat că a pactizat cu Darlan, a adresat un apel către legionarii marocani, cerându-le să reziste.

Tipografia Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", București Str. Sărindar, 6-7-9 (tel. 3.34.30), înmatr. sub Nr. 158.629 la Reg. Oficiului Comerțului București. Tipărită la 17.XI.1942